

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólé sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
kőnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kivándorlás Bács megyéből.

II. közlemény.

Szomoru tapasztalat igazolja, hogy nálunk Bácskában a kisbirtokos napról-napra fogy, pusztul, tönkre megy és akkor lesz belőle vagy dologkerülő szocialista, vagy kivándorló, vagy legjobb esetben átmeneti vagyonának roncsaival Horvátországba szerencsét próbálni és ott elveszett a nemzetre nézve, mert igaz, hogy az ország határain belül marad, de a ki egyszer Horvátországban állandóan megtelepedett, az a magyarságra nézve tényleg elveszett, mert a horvát testvérek, a kiktől, mellesleg legyen mondva, egy kis szovénizmust nem ártana tanulni, gondoskodnak arról, hogy a német, vagy pláne magyar ne maradjon és ha ő még némileg ellent is bír állni az elhorvátosodásnak, de már gyermekei azok nemcsak születtére, de nyelvre, gondolkodásra és érzelmekre valóságos horvátok lesznek, mert ezekről már gondoskodik az iskola, a templom, a község háza, a bíróságok és hatóságok, de főleg Stroszmayer és fanaticus hívei.

Ha ebből a szempontból nézzük a dolgot, úgy a kivándorlásnak ez a faja tulajdonképpen a legveszedelmesebb a nemzetre, mert ezek sem vissza nem térnek soha többé szűkebb hazájukba, sem nem tarthatják meg nemzetiségüket, hanem kénytelenek az u. n. nagy horvát rögeszmének hódolni és annak harcosává lenni.

De nézzük ugyancsak nemzeti, illetve nemzetiségi szempontból a németországi munkakeresést, másrészt pedig az amerikai kivándorlást.

Tapasztalatom és nézetem szerint a németországi munkakeresés nemzeti szempontból sem jár semmiféle veszéllyel és nem kapcsolható össze semmiféle pangerman tendenciákkal, avagy Schullverein mozgalmakkal, mert a német sokkalpraktikusabb gondolkodású nép, sem hogy arról csak fel is lehetne tételni, hogy ő azért csalogat ki munkásokat, hogy azokból németeket gyurjon, ő néki egyszerűen szüksége van jóra való, erős, értelmes, kitartó munkásokra, akik a földműveléshez értenek és kibírják a nehéz földmunkát. Mert azt is tudni kell, hogy keletkezett

ez az u. n. németországi munkásmozgalom, ne gondolja senki, hogy ez csak egy véletlenül támadt és hogy ennek nem voltak előzményei, illetve ennek nincs meg a maga története is.

Mielőtt azonban erről megemlékeznénk, szükséges egy kitérést tenni és megfigyelni, miképp fejlődtek a dolgok Németországban és hogy jöttek rá a németek arra a gondolatra, hogy ők magyarországi munkásokat alkalmazzanak.

Tudva lévő, hogy Németországban az ipar és kereskedelem egy-két évtized alatt óriási előmenetelt, hallatlan arányokat öltött, ugyannyira, hogy ma már világ uralomra tör és veszélyesen fenyegeti az angol érdekeket. Az is tudva levő, hogy ép ilyen arányokban növekedett Németországban a kivándorlás, vagy helyesebben mondva a gyarmatosítás, csak hogy természetesen egészen más szempontból és indokból mint mi nálunk, mert míg nálunk a kivándorlás fő indító oka a munkahiány, addig Németországban a fő mozgató erő, a mely a vándorbotot a kezükbe adja egyrészt a gyarmati politika, másrészt pedig a köztudomású német gazdagodási vágy, vagy magyarán kapzsizság.

Röviden, Németországban az intéző körök egyszerre csak azt vették észre, hogy munkáshiány van, a melyet egyrészt a felette nagy arányokban üzött iparvállalatok, másrészt pedig a kivándorlás okozott, de azért az ottani bölcs intéző körök nem iparkodtak a kivándorlást megakadályozni, sőt hatóságilag elő is mozdítottak, mert az a gyarmatosítási politikát előmozdította, másrészt pedig emelte a birodalom fényét és hatalmát, hanem bölcsen úgy gondolkodtak, hogy majd kapnak ők idegen országokból jó pénzért ideiglenes munkásokat és miután éppen földművelő munkásokra volt legnagyobb szükség, egyrészt azért, mert a kifejtett ipar és a sok gyár, foglalkoztatta egész éven át a munkásokat és így inkább oda szegődtek, mint a gazdákhöz, másrészt pedig Németországban hamar belátták az emberek, hogy oly nagy országban sem szabad megengedni az egyoldalú fejlődést és bármily magas foku legyen is az ipar és kereskedelem, emellett nem szabad elhanyagolni a föld-

mivelési ágat sem s így keletkezett egy u. n. reakció, illetve aktió a földművelési érdekek felfelé emelésére, mely ma már a németországi hatalmas agrarizmus mozgalmakban tetőpontját érte el.

Dr. Scultéty Jenő.

Vármegyénk kulturája.

III.

A tanítók fizetésének kiegészítéséről szóló 1893. évi 26. t. c. végrehajtása köréből.

A tankerületben oly iskola, melynél a törvényes minimális javadalomnál kisebb fizetésű tanító alkalmaztatnék, ez idő szerint már nincsen.

Államsegély ntján összesen 3 községi, 1 ág. ev. és 1 ev. ref. tanítói állás javadalmának kiegészítése történt. A fizetések kiegészítésére fordított államsegély összege 854 koronát tesz ki. A tanítói fizetésnek 800 koronára való kiegészítésére 4 tanító élvez 120 koronával nagyobb államsegélyt.

Évötödös korpótlék címén az állami iskolákon kívül 144 tanító részesült 100—100 kor. vagyis összesen 14400 kor. államsegélyben.

A tankerületben levő iskolák tanítói szabályszerű korpótlékban részesülnek. Egyedül az ókányi elemi iskolai tanítók évötödös korpótlékának ügye nincs még végleg rendezve. Az iskola fentartó község ugyanis azt állítja, hogy a tanítók részére az évötödös korpótlékokat már az 1893. évi XXVI. t. c. életbelépte előtt biztosította. A tanítóknak erre vonatkozólag támasztott igényük pedig az eddig bemutatott okmányok alapján nem volt megállapítható.

A tanítók mindenütt szabad lakást, részint lakpénzt élveznek. Csupán 17 tanító nem bír sem lakással, sem lakpénzzel, de ezeknek javadalma a törvényben megszabott minimumot meghaladva, a fizetésekből 1893. évi 26. t. c. végrehajtása tárgyában a közig. bizottságok számára kiadott miniszteri utasítás értelmében a nyugdíjba beszámítható fizetés megállapítása alkalmával a helyi viszonyoknak megfelelőleg bizonyos, a fizetés 25%-át meg nem haladó összeg lakpénz gyanánt leszámított.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A NAGYASSZONY LEIKE.

Knézfyék vendégszerető házánaál pibentük ki a rókavadászat fáradsáimait s vacsora után a szerémi rámpástól felvillanyozott kedélyvel, élénk társalgás és vita indult meg a vadászat lefolyása és egyes érdekesebb epizódjai felett. Különösen a házigazdával évelődöttünk sokat a fölött, hogy mily ügyesen és szerencsésen elhibázta a nádból kitérő s rókának nézett Kürtös kutyát, melyre nézve majdnem végeztessé vált az általa viselt sárga köntös. Persze, hogy minél tovább tárgyaltuk az esetet, annál több iucselkedő megjegyzés és ezt kiséző kacaj fűszerezte a beszéd fonatát. Végre Miska bácsi játszott ki az utolsó tromfot és „vadász“ szavával erősítette azt, hogy a Kürtös a lövés után leült s feloldalt kérdőleg a gazdjára nézett, majd felállván — megvetése jelétül — hátsó lábával kutya módra kapart feléje kettő-hármat, mintha csak azt mondta volna: „No már Jóska — megvetlek!“ aztán eliramodott.

Általános bahota tört ki erre. Azonban a dévaj jökedvet egy pillanat múlva kellemetlen csönd váltotta fel, midőn a benyíló ajtóban a ház urnöje jelent meg, rendesen mosolygó arcán, az ijedség szokatlan kifejezésével. Tágra nyílt szemei és kérdőleg feltartott mutató ujjá hivatkozott fel figyelmünket valami borzalmas dologra. Első meglepetésünket csakhamar vidám nevetés váltotta fel, midőn megértettük, hogy a rémületet egy jámbor kuvik madár ideitlen szerelmi hívó szava okozza, mely a szomszéd szoba nyitva hagyott ablakán a falusi csendes éjben oly rejtelmesen szűrődik be.

Természetesen a beszéd sora mindjárt a kuvikszó babonás jelentőségére terelődött, ahonnan csakhamar átkalandoztunk a sejtlemszerűségek világába. Vig és komoly történetekkel fűszerezve kerültek sorra a hazajáró lelkek, táncoló tányérok, bójti boszorkányok, kopogó szellemek, kísértetek stb. A történetekből levonva a tanulságot is, hogy t. i. minden ilyen hátborzongató, tulvilági néniúknak és bácsiknak tulajdonított eseménynek

mindig reális, sokszor nagyon is nevétségesen egyszerű indító okai és mozgató rugói vannak.

— Hanem azért higgyétek el uraim, — szolt közbe Miska bácsi — hogy vannak körülmények, amelyek közepette az emberben megtörök a hit és hajlandó a babonáságra és természetfölöttiek elismerésére. Magam is voltam ilyen helyzetben s ha megengeditek, elmondom életem ezen örökké felejthetetlen néhány pillanatát.

A társaság általános halljukozásától biztatva mondta el az öreg vadászats az életéből vett epizódot, melynek különös érdekét kölcsönözött az, hogy az elbeszélő jó vadász létere is, feltétlenül szavahibető ember volt.

— Huszonkét éves subanc voltam — kezdé Miska bátyánk — midőn édesanyám elhunyt s így az általa vezetett kis tanyai gazdaság gondjait reám ruházta atyám, minthogy őt az élet küzdelemei más irányban kötötték le.

Anyám halálát követő héten kimentem a tanyákra, hogy az őszi munkák iránt való rendelkezéseimet kiadjam.

Családunk régi meghitt cselédje, az öreg Gyuri bácsi — miként az egy jóra való tanyai gazdához illik — künn járt valahol a „határban“ s így felesége, a szapora szavu Boris néni fogadott s lelkendezve kezdé a szót:

— Jaj! jó, hogy kijött a téns urfi, hátha tud segíteni a mi állapotunkon.

— Ugyan mi baj van Boris uéni? — szoltam meglepetve, látván az asszony arcán az ijedség kifejezését.

— Hát instálom a nagyasszonyunk — így hivaták a cselédnek anyámát — áldott legyen még a pora is, uégy nap óta minden éjtel itt jár a tanyán.

— Ejnye! hogy mondatat ilyet igazhitű kálomista létere, hiszen a lelkek nem jönnek vissza.

— Már pedig tessék elhinni, hogy a nagyasszony lelke akkuratósan éjfélok nagy dörömböléssel és zakatolással megjelenik, bekopogtat a mi ablakunkon, aztán bemegy a tiszta szobába, megigazítja a székeket. Tegnapelőtt nagyon haragudhatott — Isten nyugosztalja meg! — mert felborított egy széket és földhöz vágta a fali tükröt. Még az élesekamrába is be szokott nézni és ott

nagy csörömpöléssel rakosgatja az üvegeket; el is tört három paradicsomos üveget; csak egy hete mult, hogy beföztem. — Reggel aztán megnéztük az öregemmel az ajtókat, bizony azon mód' be volt csukva valamennyi, ahogy este hagytuk, így hát ember fia seaki ott nem járhatott, mint csakis az Istenben boldogult nagyasszonyunk lelke.

— Talán valamelyik kutyát vagy macskát csukta be véletlenül Boris néni és az csinálta a felfordulást, vagy éppen, hogy valami rossz szándéku emberek jésztetik itt magukat, mert mondom magának, hogy a tulvilágról senki sem tér vissza többé.

— De bizony akármint beszél is a téns urfi, csak a nagyasszony lelke jár itten.

A szent meggyőződés hangján mondott eme szavak után, nem hittem többé, hogy az öreg asszonyt eme balhitélű eltántoríthassam s ezért abba hagytam vele a beszélgetést s körülnéztem a gazdaságban folyó külső munkákat. Ez alkalommal Gyuri bácsival is beszéltem a kísértet járásáról, de ő vele sem boldogultam, mert minden ellenvetésem dacára, alhatosan ragaszkodott ahhoz, hogy anyám szelleme jár éjjelelként a tanyán.

A két öreg egybehangzó előadása és a hiedelmük-höz való konok ragaszkodás nagy mértékben felcsigázta érdeklődésemet az iránt, hogy mégis mi lehet a dolog nyitja. Legvalószínűbbnek látszott az, hogy valamelyik béres akarja a gazdákat megfélemlíteni, hogy majdan, ha teli lesz a füstölő kémény szalonnával, sonkával és kolbászszal, ezeket kényelmesen s háborítatlanul emelhesse el az öregektől. Bár azt hittem, hogy aligha lesz kedve az éjféli látogatónak nálam is tisztelgni, azért mégis az esetleg kínálkozó leleplezés nagyobb nyomatékossága kedvéért este, lefekvés előtt kezem ügyébe állítottam az olmos botot, tisztességes magyar néven: gerundiumot.

Persze, hogy a „nyugalmas jójeakát“ kívánás előtt Boris néni ellátott jótanácsokkal, hogy csukjam be az ajtót kulccsal is, meg rigivel is, mondjak el három „Miatyánkot“, ha hallom a zörgést; kiáltak, ha valami baj környékez stb.

Egyedül maradtam a „tisza szobában“, melynek ajtaját szándékosan nem zártam be. A tanyai kis ház

Az 1893. évi 26. t. c. 13. §-a alapján egyetlen tanító ellen sem indított fegyelmi vizsgálat.

A kisdudóvársól szóló 1891. évi XV. t. c. végrehajtása köréből.

Az óvodaköteles gyermekek az elemi iskolai tankötelesekkel egyidejűleg ugyanazon módon irattak össze. A múlt évben összesen 43802 kisdudóvádra járásra utalt 3-5 éves gyermek irattak össze, és pedig: 21988 fiú, 21814 leány.

Ezek közül a szülői háznál kellő gondozásban és felügyeletben részesült 18543 fiú 18477 leány, nem részesül és így a kisdudóvá- intézetek látogatására kötelezendő 3445 fiú, 3337 leány, összesen 6782. A hol kisdudóvádk és menedékházak állnak fenn, ott a szülőök a gyermekeket kényszereszközök alkalmazása nélkül küldik az intézetbe.

A fennálló kisdudóvá-intézeteket a múlt évben 7171 fiú, 7578 leány, összesen 14749 gyermek látogatta, tehát 7967-el több, mint a mennyi a törvény értelmében ezen intézetek látogatására kötelezve van.

A kisdudóvádk és menedékházak épületei, felszerelése és a játszótérek megfelelnek a törvényes követelményeknek, csak a filipovai, bajsai, kernyajai, ó-sztapári, rác-militicsi községi, az ó-futtaki gör. kel. óvodák helyiségei nem felelnek meg a törvény szigorúbb követelményeinek.

A megye területén jelenleg 81 kisdudóvá, 2 állandó és 32 nyári menedékház, vagyis összesen 115 kisdudóvá intézet áll fenn, azonkívül B.-Cséb, B.-Doroszló, B.-Keresztur, B.-Madaras, B.-Gyurgyevó, B.-Bukin, Bácsujfalu, Csonopla, Déronya, Felső-Szt.-Iván, Goszpodince, Jankovác, Káty, Katymár, Kucura, Nádaly, Nemes-Militics, Lality, B.-Monostorszegh, Obrovác, O.-Verbász, Piros, Rigyica, Szilbás, Szónta, Temerin, Tovarisoa és Zsablya községek kisdudóvádk, Baracska, Báthmonostor, Begecs, Dautova, Felső-Kovil, Járek, Kupuszina, Mosorin és Tiszakálmánfalva községek pedig állandó gyermekmenedékházak felállítására ismételtelen köteleztettek.

Állandó és nyári menedékházak vezetőinek kiképzésére a megye területén tanfolyam nem szerveztetett.

Az állami, községi, egyesületi róm. kath. óvodákban az átlagos eredmény jónak, a gör. kel. óvodákban, valamint a menedékházakban kielégítő.

A magyar beszéd tanítása körül elért eredmény a németajku kisdudóváknál teljesen kielégítőnek, a szerb ajkuaknál azonban kevésbé megfelelőnek minősíthető.

A megyében árvaház csupán Bács községben létezik, mely róm. kath. jellegű és boldog emlékü Haynald, volt kalocsai bíboros érsek áldozatkészségéből jött létre 1883-ban s „Elisabethinum” nevet visel.

Az árvaház alapja 122000 korona, melynek évi (6100 korona) kamataiból 25 árva élalmé- és ruházatára, továbbá az árvaház vezetésével foglalkozó két iskolanéne javadalmazására 1000 korona s a háziiorvosra 100 korona for-

ditattik. Az árvaházban levő fiúk és leányok egymástól elkülönítve, két foglalkozási és két hálóteremben vannak elhelyezve. A gyermekek 12 éves korukig tartatnak az intézetben, azután rokonaikhoz bocsáttatnak.

Az 1884. évi XVII. t. c.-ben elrendelt iparos és kereskedelmi oktatás köréből.

Iparos tanonc-iskola a vármegyében levő három szab. kir. és egy törvhj. felruházott városban kívül Ada, Apatin, Bács, B.-Kula, B.-Szt.-Tamás, B.-Topolya, Bajmok, Bezdán, Csantavér, Cservenka, Csurog, Hódságh, N.-Palánka, O.-Becse, O.-Morovica, O.-Kanizsa, O.-Szivac, Parabut, Titel, Uj-Verbász és Zsablya községekben, valamint Zenta városban van.

A megyében levő összes iparos tanonc-iskolák megfelelnek a miniszteri szervezetnek.

Az újabb időben létesített bajmoki, csurogi, ó-morovicai, parabutyi és zsablyai iparos tanonc-iskolák főleg a rajzoktatás körül — képzett rajzitanitók hiányában — nem biztosítják a tantervileg megállapított célt.

A hit- és erkölcsstan heti 1—1 órában mindenütt tanítatik.

A mezőrendésgről szóló 1894. évi XII. t. c. 45. §-ban elrendelt gazdasági oktatás köréből.

Faiskola valamennyi községben létezik. Gyümölcsfatanítványokból a tanulók az izr. iskolák kivételével az összes iskolákban részesülnek gyakorlati oktatásban.

Az ismételt tankötelesek gazdasági oktatására megfelelő gond fordított. Az ált. ismételt iskolák fokozatosan gazdasági ismételt iskolákká szerveztettek át. A megye községeiben jelenleg 65 gazd. ismételt iskola áll fenn.

Iskolai ünnepély.

A zombori óvónő-képző intézet és a kebelében fenálló óvó növendékei Hübner Gyula, az intézet nagyérdemű igazgatója névnapjának előestéjén, az iránta érzett igaz hálós és tanítványi szeretet és tisztelet jeléül ünnepélyt rendezett.

Az ünnepély családias jellegű volt — azon az intézet növendékei, ezeknek szülői és hozzátartozói vettek részt, zsufolásig megtöltve a tágas tantermet.

Az ünnepély lefolyása azonban oly szép, lélekemelő volt, mely ritkítja párját és a szó szoros értelmében megérdemli, hogy a nagy nyilvánosság előtt is hird adjunk róla, mert ismételtelen meggyőzőtt arról, hogy ez az intézet a leghelyesebb vallás erkölcsi nevelésnek az edes otthona.

Áldjuk az Istent három szólamú énekek és zenekísérettel nyílt meg az ünnepély. A hegedős leánykák tiszta játéka és az ének áhítatos dallama nagy tetszést aratott. A közönség zajos jószággal jutalmazta.

A zenekísérettel Karsay Ilona, Koczán Rózsika, Káspár Gizella és Smol Erzsike hegedülték igen szépen, mely érzéssel, — mi tanítónőjünk Mária Angela tisztelendő- néne magas zenei tudását dicséri.

Ennek mély hatása alatt vette ez után kezdetét egy vallásos ihlettel megírt tündér-rege: a „gyermek- hűség és tündérségely” előadása.

Az erdő életéből megkapó jelenésekben láttuk a virágok közt Flóra, az erdő jó tündérének és Belladona, a rossz tündérének a harcát. E harc allegóriája az életben a rossz és jó szellem harcának — és a darab intenciója — a jó szellem diadala, melynek az Istenbe vetett igaz hit az alapja és fegyvere.

Flóra az erdő jó tündéré (Hitz Hermina) megjelenik a színen, mely egy erdőt ábrázolt és beüvepesíti virágokkal sorba előhívja a százszorszépet (Korpatfinszky Margit), a kankalint (Vujevich Annuska), az ibolyát (Csihás Eteleka), a nefejejtset (Mangliár Karolin), csipke- rózsát (Hoffmann Annuska), szemvidítót (Máté Jolán), gyöngyike (Mihályi Nelluska), orgona (Ferencsik Magduska), hóvirág (Bukta Elza), galagonya (Mayer Adrien), május fiú (Horvátovits Pista).

Ezek a virágcsokák tarka barka szárnyaikkal igazi angyalok voltak. Igazán költői jelenés volt. Nagyon sok mamának az örömkönyűje ragyogott a szemében és a papák komoly arcát is elborította a büszkeség öröme. Valóságos virágbokréta volt, amint egy csoportban énekeltek, dicsőítették a Mindenhatót, majd jó kedvvel járták el a tündérvirágok táncát.

Megjelent köztük a kikelet királya (Pekánovits Mici) igazi tündér volt és ügyesen alakította szerepét, mellette szép hangjával Flóra tündér (Hitz Hermina) vált ki; ellenfele ugyanis mint tündér és mint a várkastély urnöje szép alakítást nyújtott Horváth Ibolya; valóságos nagymama volt (Rigler Juliska), ki fiatalága dacára, öreg volt, unokája Borcsa (Nyuli Katinka) szép magyar leányka volt.

Az ünnepély „zenegjünk az Urnak dicsőretet” énekel ért véget.

A tündéregét Mária Kornéla, a zárda kintű főnök- nöje tanította be — és amint láttuk, nagyon szép sikerrel.

Az énekkar is kiváló megbató volt. A délelőtti iskolai ünnepélyen Náray Erszike köszöntötte az igazgatót szép beszéddel.

Hübner Gyula igazgató szép beszédben köszönte meg a tisztelendőnek buzgó fáradságát és a növendékek igyekezetét. Beszédjének alapeszméje az előadott tündéregében előtűntetett a jó és rossz szellem harca volt és kívánta, hogy növendékeiknél mindig a jó szellem jusson diadalra.

A nagyszámu közönség igazi lelki gyönyörrel nézte és hallgatta végig az ünnepély műsorát és azon meggyőződéssel távozott, hogy az óvónőképző-intézet szellemi vezetői, a tisztelendőnek Istennek szentelt hivatásuk magaslátán állanak és az anyai szeretettel felérő gondossággal tanítják, ápolják és hirdetik a jó szellemet növendékeik szívében.

† Id. Ertl János halála.

Id. Ertl János nagybirtokos, vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagja, a Ferencz József-rend lovagja, vármegyénk, egyik érdemes, köztiszteltetben állott polgára folyó hó 12-én 75-ik évében elhunyt. Id. Ertl János az általános tisztelgetnek örvendő, széles kiterjedt, tekintélyes Ertl család feje volt. Ritka becsületességű férfi volt, kiben a legszeretetre méltóbb egyéni vonások közt, a legtisztelre méltóbb polgári erények jeleskedtek. Kora fiatalaságától fogva mindig élénk érdeklődött a közügyek iránt és a magyar hazafiság erős és mély kultusszá fejlődött benne. Aggkorában is megőrizte szellemének frissességét és éles elmével, sok alapos tanultsággal vett részt a vármegyei közügyekben, tagja volt a vármegyei törvényhatósági, közigazgatási és más albizottságoknak, melyekben tevékeny részt vett. A közügyek iránt való érdeklődését megőrizte ugyszólván utolsó percig. Elmúlása érzékeny veszteség nemcsak a közéletre — hanem családjára is, mely benne szeretett Nőszorát siratja és gyászolja, a kikkel most együtt érez tisztelőinek és jó barátainak nagy száma.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Ertl Jánosé szül. Könyig Franciska a maga, valamint az elhunytak gyermekei, veje, unokái s dedunokái nevében is a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jeleníti, hogy felejtethetlen jó férje, illetve jó atyjuk, testvére, nagyatyjuk, apókus és dedapók Id. Ertl János nagybirtokos, Bács-Bodrogh vármegyei törvényhatósági bizottságának tagja, a Ferencz József-rend lovagja folyó

teljesen a magyar parasztházak mintájára volt építve. A pítvarajtó a konyhába szolgált, innen nyílt az éléskamra s a gazdáék által lakott „alsó ház”, a másik oldalon pedig az anyámnak fentartott „tiszta szoba”. — Ebben minden úgy volt, amint azt néhány hét előtt anyám hagyta s így természetesen minden butordarabról egy-egy anyáma vonatkozó emlék újult fel agyamban. Végig gondoltam életemen azon időtől fogva, amikor eszmélni kezdettem s ahova emlékeztem még visszakalandozni képes volt, egészen a közelmúlt fájdalmas napig, amikor élettelen és rideg lett az ó jóságos és örökké derült arca. S amint sorra felelevenedtek a reá vonatkozó emlékeim, mindegyik tannbizonyoságot tett az ó szeretetteljes, szelid, mindenkiel jót tenni törekvő, még gondolathban sem vétkező eszményi módon tiszta lelkiülete mellett. Eppen ezért, noha a hazajáró lelkekben egyáltalán nem hittem, de azért mégis bántott az, hogy az a két öreg ember feltételezi boldogult anyámról, hogy nincs a tulvilagon nyugta és a gonosz-életű emberek, bűnös lelke módjára alkalmatlanokodik a jámbor és becsületes embereknek.

Lefeküdtem. Áltató olvasmányul elővettem a teknikus koromból megmaradt s véletlenül a tanyán hanyó- dott, felsőbb mennyiségtani tankönyvet s abban a differenciális egyenletek száraz tételét tanulmányoztam egy ideig s aztán merő szokásból megnéztem az órát és eloltottam a gyertyát. Félitizenegy volt.

Nem tudtam elaludni. A számokkal való küzködés erőltette-e meg agyamat, vagy az anyáma való vissza- emlékezés igatga-e fel idegeimet, azt nem tudom, csak- hogy — bár mennyire kívántam is — nem jött álom a szemeimre.

Komor, sötét volt kűnn az éjszaka s a holdvilág csak nagy ritkán tört magának utat a felhőkön át s vetett kísértetiesen imbolygó fényugarakat szobám padlójára. A tanya halotti csendjét a legkisebb nesz sem zavarta meg s a szoba némaságát egy korán be- hurcolkodott ticsók cirpélése és a kakukos óra ketye- gése tette barátságosabbá. Gondolataim önkénytelenül visszatértek a lélek világába s ifju korommal arányban nem álló vasok realizmussal elmékedtem a lélekván- dorlás, mermerizmus, spiritalizmus és hypnotizmus tanairól s ezekkel kapcsolatosan a telepathiáról, autoszuggescióról, trauszról, hallucinációról, elektromagnetizmusról stb. —

Elismertem, hogy vannak látományok, amelyek természetfölötti, tulvilági alakokat állítanak az ember elé, de csakis olyanoknál, kiknek beteg az idegzetük vagy za- varos az agyuk. Azzal a biztos tudattal, hogy az én egészséges szervezetem nem alkalmas az eféle káprázatos- ságokra a legteljesebb lelki nyugalommal érzetem az álmat szemeimre nehezédim. — Még egy-kétszer hallot- tam a ticsók cirpelését s aztán elaludtam.

Egyszer csak mintha villanyos ütés ért volna, fel- riadtam álomból. Tompa morgást véltem hallani, mely majd elhalt, majd újból erősbödött. Eleinte azt hittem, hogy valamelyik tanyai kutya neszel oda kűnn, de a hang különösége és szakadatlan zúgása feltétlenül elent- mondtak ezen feltevésemnek.

Eh! gondolatom, bizonyosan valami távoli fenséges menydörgés elhaló akkordjait hallom én mostan. — Hanem azért bármennyire igyekeztem is újból elaludni, nem voltam erre képes s figyelmem önkénytelenül a folyton erősbödött hang felé összpontosult. — S ime egyszer csak az ágyam alul hallatszik a morgogó hang.

Képzeldőm, persze, hogy képzeldőm! ezzel nyug- tatom meg magamat s a hallott hangok nem egyebek, mint a figyelésben tulerőltetett halló szerveim zúgása. — A kakukos óra nyugodt egyhangúsággal ütötte el az éjfelet s én, hogy kissé felizagotott kedélyemet le- csillapítsam, számoltam magamban az óra ütéseit. Amint a végére jutottam, csudálkozva veszem észre, hogy az óra nem ketyeg többé. A ticsók elhalt, de annál fokozottabban hallatszik a morgogás körültem. Fel- ülök ágyamban s hirtelen úgy érzem, mintha hideg le- hellet érintené arcomat s láthatatlan kezek emelnék fel ágyastól együtt. — Egyidejűleg óriási zúrzavar tá- mad kűnn és bent.

A pítvar ajtó erőszakos robajjal nyílik ki, jöllehet kűnn szélcsendes az éjszaka . . . Az éléskamrában tveg- csörmpölést hallok . . . Bent szobámban a székek oly forma mozgása hallatszik, mintha valaki az egyik helyről a másikra tenné. Az asztalt is igazítja . . . Az egyik ablakom tvegtablája csörmpölve hull a pad- lóra . . . Lépteket hallok szobámban . . .

Kiugrom az ágyból s megragadva az ölmos botot, hideg verejtéktől gyöngyöző arccal bele kiáltok a korom sötétségbe. „Ki az?”

Semmi válasz, hanem a lépteket egyre hallom magam körül . . . Azaz dehogy léptek, hiszen a szí- vem dobogása az!

Nem, még sem csalódom, most már tisztán kivehe- tem a léptek zaját a konyhában. Hát csakugyan valami körmönfont gazemberek rendeznek ezt az ördögi játékot!

Valaki a szobám kilincsére teszi a kezét, és cse- nesen nyomja befelé . . . Ereimben az ifju vér tom- bolva nyargal, érzem halántékom lüktetését, hallom szívem lázas dobogását s ingani érzem lábaim alatt a padlót — hanem azért elszántan szorítom két marokkal a fűtykös végét.

Halkan nyílik az ajtó . . . ütésre készen oldalt állok . . . még nem látom a belépő alakot . . . de hallom ruhája dobogását . . . s érzem arcomon a be- tóduló ősz-éji hűvös levegőt.

A másik pillanatban végig szalad szobámon egy eltévedt holdszár, melynek kísérteties fényétől futolag megvilágítva áll előttem egy fehér mezbe burkolt, össze- töpörödött alak — édes anyám alakja. Jóságos arcán még felismerhetők az utolsó szenvedések nyomai s sze- lid szeméből most is felém sugárzik a kiolthatatlan anyai szeretet.

Szólni akarok hozzá, vagy legalább csak ezt re- begni feleje: „Anyám!” — de nem jön szó ajkamra, mert torkomat az izgalom görcsösen szorongatja.

De nincs tetovázásra idő s amit itt elmondék, a pillanat pillanatáig tartott csak, mert én eldobva a botot, letérdeltem, hogy ó, életem vezércsillaga, az anyai sze- retet netovábbja, még egyszer reám adja áldását.

S csakugyan felém nyújtja karját és suttogó han- gon így szól: „Lásza, lásza, ugy-e hogy itt jár a nagy- asszony!”

Szegenykezve ugrottam fel, mert hiszen ez a Boris néni volt, aki bejött hozzám, hogy nem-e történt valami bajom.

A többiekre nézve szolgáljon magyarázatul az, hogy az öreg gazdáné hasonlított valamelyest édes anyáma; a nagy felfordulást a napok óta ismétlődő földrengés okozta; a többit pedig az én felszigazott kép- zelemem hozza töltda.

Miel.

évi április hó- évében hosszas felvétele után i- maradványai fo- kor fognak a g- temetőben lévő Leleke üdvéért folyó évi április- róm. kath. templ- Szóntán, 1902. Ertl János, Ertl dr. Kék Lajosné Ertl Anna, test- meny. Dr. Kék Agoston, unokai- László, Ertl Leó Ertl Irma, Ertl M- Bella, Ertl Dóra Sarolta, Kék Laj- Endre, dedunok

Már hónap- mesterséges léges- telőnek nagy s- — mégis elmulás- királyi kintűtet- József-rendjel. Te- tel folyt le.

Nagyszámu városokból ott v- Fernbach Bálin, felesége, Radány- Michelsz János, Károly, Popovits- Ferenc, Csihás B- láttuk Vojnits Ist- és Apatinból min- kan jelentek meg- környék többi kö- Latinovits F- hid ügyében Bu- temetésen részt- uton kondoleált.

A beszentel- Parcseticsh szónta- szóntai s. lelkésze

Koszorukat a- férjemnek — Fám- Felejtethetlen jó- apáknak — Józse- — Carola és Laci- A jó nagypapánk- papának — Lenke- — Jani, Laci és- Mari, Józsi, Irén, Nagypapának hal- jó kománknak — nak — Irén és K- család. Bács Bodro- kan. Tisztelete jel- iskolások testület- tett jötevőjének. A- elnökének — kegy- testület szeretet- Felejtethetlen gon- gombosiak.

A vármegye- az elhunyt rövid- nyújtott át az öz- elnök és Popovits-

Az ös-

Lapunk múlt- séül — közöljük a- fogadtatására von-

Szell Kálmán- fogadta a küldött- hid ügyét. Kijel- módoszataival eddig-

van az egész ügy- tanulmány alá vé- hidkérdés, a vidé- igényeinek lehet-

A miniszterelnök- fogadta. Latinovits- táció tagjait a min-

Eztán Horat- tisztelgett a küld- sagúnak tartja a b-

adgátka a küldött- szesítették Latinov- got nem kelve b-

igen nagyfontosság- A küldöttség- mester, Száris Ber-

birtokos, a főispán- a közös hadügymin- tettel a hidnak su-

hadügyminiszter- utján a város közs- hajlandó egyik hi-

veretni. Ugyancsak a-

következőket: Ritk- sokára a zentaiakn-

a Tiszán át, hogy- vedjen, amíg az-

pontonokon álló- mával szokásos, d- bedől részlet fogja-

Mint bécsi tudós- Pál főispán vezet- döttsége járt a- ideiglenes helyreál-

küldetés nagy ere- ter rendelkezésre- főfeltgyelő távirati- zászóalj parancs-

évi április hó 12-én reggeli 3 órakeretében 75-ik évében hosszas betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai folyó évi április hó 13-án délután 5 órakeretében a gyászházban beszentesítettni és a róm. kath. temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Leleke üdvéért az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó évi április hó 14-én délelőtt 9 órakeretében a szöntai róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Szöntán, 1902. évi április hó 12-én. Béke hamvainak! Ertl János, Ertl József, Ertl István, Ertl Karola férj. dr. Kék Lajosné, gyermekei. Özv. Szele Jánosné, szült. Ertl Anna, testvére. Ertl Józsefné szült Horák Lenke, menyé. Dr. Kék Lajos veje. Murmann Emil, Döhrmann Ágoston, unokáinak férjei. Legifjabb Ertl János, Ertl László, Ertl Lenke férj Döhrmann Ágostoné, Ertl Paula, Ertl Irma, Ertl Mari, ifjabb Ertl József, Ertl Irén, Ertl Bella, Ertl Dóra, ifjabb Ertl István, Ertl Jenő, Kék Sarolta, Kék Lajos, unokái. Murmann Lajos, Murmann Endre, dédunokái.

Már hónapok óta súlyos gégebajban szenvedett és mesterséges légsóval vette lélekzetét. A család és tisztelőinek nagy száma el volt készülve a katasztrófára — mégis elmulása mindent nagy részvétet keltett. A királyi kitüntetés már súlyos betegen találta a Ferencz József-rendjel. Temetése vasárnap délután nagy részvéttel folyt le.

Nagyszámú közönség kísérte ki utolsó útjára, városunkból ott voltak: Karácson Gyula, Szemző Gyula, Fernbach Bálint, dr. Pavlovits Simon, Hauke Imre és felesége, Radány Péter, Kobut Henrik, Késmárky Béla, Michelsz János, Roediger Lajos és felesége, Vécei Károly, Popovits Sebő, Sztankovits György, Gräber Ferenc, Csibás Béla s még számosan. Szabadkáról ott láttuk Vojnits István barát és Schmausz Endre főispánt és Apatinból mintegy 15 kocsin jöttek, ezen kívül sokan jelentek meg Gombosról, Prig.-Szt.-Ivánról és a környék többi községeiből.

Latinovits Pál hivatalos távolléte miatt — a zentai hid ügyében Budapest és Bécsben járt — és így a temetésen részt nem vehetett; az özvegynek távirati uton kondoleált.

A beszentesítési szertartást Meszner bezdáni apát, Paresetich szöntai plébános, Agatics zombori és a szöntai s. lelkészek végezték.

Koszorukat a következők küldték: Felejtetlen jó férjemnek — Fáni. Felejtetlen jó apának — Jani. Felejtetlen jó apának — Pista. Felejtetlen jó apának — Józsi és Lenke. Felejtetlen atyáknak — Carola és Lajos. Felejtetlen testvére — Anna. A jó nagypapának — Laci és Lajoska. Szeretett nagypapának — Lenke és Gusztli. Kedves jó nagypapának — Jani, Laci és Irma. A jó nagypapának — Paula, Mari, Józsi, Irén, Bella, Dóra, Ilonka, István és Jenő. Nagypapának hálás unokái — Lalo és Bandi. Kedves jó kománknak — Csávosi család. Szeretett kománknak — Irén és Károly. A jó Ertl bácsinak — Szabácsi család. Bács Bodrogh vm. közönsége — id. Ertl Jánosnak. Tisztelete jeléül — a szöntai előjáróság. A szöntai iskolások testület és ifjuság — volt elnöke és szeretett jövevénye. Apatin szöntai ármensitől társulattal volt elnöke — kegyelele jeléül. A szöntai önkéntes tüzoltó testület szeretett diszelnökének — kegyelele jeléül. Felejtetlen gondnoksági elnökünknek — a háladatos gombosaiak.

A vármegyei közegészségügyi bizottság, melynek az elhunyt röviddel ezelőtt elnöke volt, részvétartatot nyújtott át az özvegynek dr. Hadzsy János jelenlegi elnök és Popovits Sebő jegyző aláírásával.

Az összeomlott Tiszahid.

Lapunk mult számában hozott hírtünk kiegészítésül — közöljük a „Budapesti Napló“-nak a küldöttség fogadtatására vonatkozó közleményét.

Szél Kálmán miniszterelnök kitüntető szíveséggel fogadta a küldöttséget. Országos érdekünk mondotta a hid ügyét. Kijelentette, hogy a kérdés megoldásának módzataival eddig még nem foglalkozhatott. Most előtte van az egész ügy, mérlegeli az alternatívákat és sürgős tanulmány alá véteti azonnal a dolgot, hogy a zentai hidkérdés, a vidék, a megye és a város közlekedési igényeinek lehetőleg kielégítésével mielőbb megoldhatassék. A miniszterelnök válaszáat a küldöttség zajos éljenzéssel fogadta. Latinovits főispán ezután bemutatta a deputáció tagjait a miniszterelnöknek.

Ezután Horánszky Nándornál és Lukács Lászlónál tisztelgett a küldöttség. Mindkét miniszter nagyfontosságúnak tartja a kérdés gyors és sikeres megoldását s az állami segítséget kiállításba helyezték.

A miniszterek kijelentéseit nagy lelkesedéssel fogadták a küldöttség tagjai. Majd lelkes ovációkban részesítették Latinovits Pál főispánt, aki időt és fáradságot nem kímélve buzgólkodott emez, a város jövőjére igen nagyfontosságú ügyben.

A küldöttség három tagja, Dudás Lajos polgármester, Szárits Bertalan főügyész és Vuits Vazul föld-birtokos, a főispán vezetésével Bécsbe utazott, hogy a közös hadügyminiszter támogatását is kikérje, tekintettel a hidnak stratégiaileg is nagy fontosságára. A hadügyminiszter már előzőleg is értesítette a főispán utján a város közönségét, hogy az új hid fölépítéséig hajlandó egyik hidasszázalóval a Tiszán át hidat veretni.

Ugyancsak a B. N. írja a hid építéséről még a következőket: Ritka látványosságban lesz részese nem-sokára a zentaiknak. Katonák vernek majd ott hidat a Tiszán át, hogy a közlekedés fennakadást ne szenvedjen, amíg az új vashid felépül. S nem is afféle pontonokon álló hidat, mint a hadgyakorlatok alkalmával szokásos, hanem a régi Houze-rendszerű fahid bedőlő részeit fogják katonás gyorsasággal megépíteni. Mint bécsi tudósítónk táviratozza ugyanis, Latinovits Pál főispán vezetésével Zenta város háromtagú küldöttsége járt a hadügyminiszter városban, hogy a hid ideiglenes helyreállítására katonai segítséget kérjen. A küldetés nagy eredményt járt, mert a hadügyminiszter rendelkezésre Szászkievitz Sándor tábornok, utasítati főfelügyelő táviratilag utasította a szegedi 14-ik utász-zászlóalj parancsnokát, Leitenberger őrnagyot, hogy a

zentai hid összedőlő szakaszainak újraépítését haladéktalanul kezdje meg. A hadügyminiszter előzékenysége a délvideket kiszámíthatatlan károktól menti meg, mert enélkül a hidat csak hosszú idő múlva tudták volna helyreállítani, míg így a legrövidebb idő alatt újra átadják a forgalomnak. Mint egy zentai távirat jelenti, a műszaki tisztek már megérkeztek oda s megkezdték a hidveres előmunkálatait. A lakosság körében nagy az öröm, hogy a főispán kezdeményezése ily hamar eredményre vezetett.

A magunk részéről legnagyobb eredménynek tartjuk azt, — hogy a mint bennünket értesitenek, a kormány, élén Szél Kálmán miniszterelnökkel elismerte és kijelentette, hogy a zentai hid mielőbbi felépítése nemcsak helyi, hanem állami érdek is képez. Ezen helyes és ránk nézve is igen öröndetes felfogás után nem lehet kételkedni, hogy a hid állami segélylyel mielőbb újra s megfelelő formában felépül.

Községi árvtári ügyek rendezése.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának folyó április hó 22. napján megtartandó rendes közgyűlésének egy igen érdekes tárgya lesz.

A vármegyei árvaszéknek jelentése került tárgyalás alá az elmult évnegyedben rendezett régi községi árvtári tartozásokról. A jelentés, mely dr. Frank Mihály árvaszéki elnökhelyettes kitünő tollából ered, magába foglalja részletes kimutatását az egyes községek régi árvtári tartozásainak rendezésére megindított és megtartott munkálatainak leírását és összegeket, melyek ez által a községek közmegelegedésére elintéztést nyertek.

Eddig a következő községek tartozásai rendezettek és pedig: Kis-Hegyes község 97.646 korona 04 fillér; Bezdán község 94.833 kor. 15 fill.; Petrovác község 4.767 kor. 04 fill.; Rigyica község 72.905 kor. 21 fill.; Paesér község 14.099 kor. 06 fill.; Csávoly község 503 kor. 50 fill.; Kovil-Szent-Iván község 4.816 kor.; Mosorin 5.558 kor. 75 fill.; Gyurgyevó község 21.078 kor. 56 fill.; Zsahlya község 51.545 kor. 02 fill.; Gákova község 57.997 kor. 38 fill.; Bács Almás község 97.437 kor. 80 fillér, tehát eddigel összesen 629.529 korona 79 fillér árvtári tartozás nyert rendezést.

Ezen alig egy hónapi működés által kivívott igazán szép eredményt az árvaszék által kiküldött bizottság: dr. Frank Mihály elnökhelyettes, Krudy Géza, Zsigmond Dénes, Bagó Géza tlnökök, dr. Hirman Ferenc, dr. Csernyus Pál tb. főügyészek, Késmárky Endre tb. főszámvevő és Horváth József alszámvevő szakszerű, gondos és buzgó működésének köszönhető. Egy régi baj lett ezen munkásság által orvosolva, amely bajból eredtek azok a napirenden volt rossz hírek, melyek a vármegyei községek árvtári kezeléséről közszájon forogtak. A bizottság tagjai mindannyian alapos tanulmánytárgyává tették minden egyes község rendezetlen adósságainak egész genesisét, annak eredetét, egészen a mostani állapotig — és ezzel az alapos ismerettel szálltak ki a községekbe — és teljes készütséggel ejtették meg a vizsgálatot, a melynek alapján az után a községek képviselőtestületei, a lapunkban már közölt határozatokat hozták.

A rendezés munkálata ez után is megszakítás nélkül a kellő szorgossággal lesz megejtve és pedig: Bács Földváron a rendezés folyamatban van, Kátyon Zsigmond Dénes tlnök és Horváth József alszámvevő, Tatabázán dr. Frank Mihály elnökhelyettes és Késmárky Endre tb. főszámvevő, Filipován Krudy Géza tlnök, dr. Hirman Ferenc tb. főügyész és Tovarissóván Bagó Géza tlnök és dr. Csernyus Pál tb. főügyész végzik a rendezési munkálatokat.

Ezek befejezése után a többi községek kerülnek egymás után sorra s tekintettel a bizottság eddig tanúsított alapos és gyors működésére: biztos remény van arra, hogy ez a nagyszabású rendezési munkálat 3 hó lefolyása alatt be lesz fejezve.

A még rendezetlen községek a rendezett községekben elért szép eredményre hivatkozva, kérik az árvaszékot, hogy rendező bizottságot mielőbb kiküldje.

Ezen rendezési munkálat nagy pontosságára, mint gyors lefolyásánál fogva páratlanul áll az egész országban és a maga nemében követendő példának szolgálhat más törvényhatóságoknak és a vármegyei árvaszéknek becsületére válik.

H i r e k.

Személyi hír. Baró Vojnits István volt főispán Gyula napján — Szemző Gyula távollétére városunkban tartózkodott.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Veress Béla zentai járásbírói joggyakorlatot a bács-almási járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Számonekérés. Latinovits Pál vármegyei főispán a vármegye központi hivatalainál folyó hó 17-én számonekérést tart.

Gyula napja. Karácson Gyula kir. tanácsos, vármegyei alispán szombaton ülte meg névnapját, mely alkalomból tisztelőinek egész serege kereste fel és üdvözölte: a vármegyei tisztikar testületileg teljes számban jelent meg előtte, hol ifj. Vojnits István főjegyző lelkes szavakban ecsetelte, a tisztikar mély szeretetét és ragaszkodását illusztris vezére iránt.

Megjötték a fecskék. Régi néphagyomány szerint a fecskéknek a Gyümölcsöslő Boldogasszony napja körül meg kell érkezniük déli vándorutjukról. Ezt a régi szabályt a lég könnyű vándorai az idén —ők tudják miért — nem respektálták s tény az, hogy tűzött legyen a nap bármily melegen, lett legyen a levegő bármily enyhe és balzsamos, de a fecskék, a tavasz igazi és csalhatatlan hírnökei nem voltak láthatók sehol. Talán megsugta nekik csalhatatlan ösztönük, hogy itteni hazájukban, melynek égővét mérsékeltnek csufója a geografia, megint fejtegetőre álltak az éghajlati viszonyok, úgy hogy télre esett a tavasz, a téli hideg csak nem rég, a tavaszi napokban adódott ki. Nos, az okos kis fecskék tul jártak a széleslyes időjárás eszén s hogy dideregni ne legyenek kénytelenek, úgy tettek, mint a nagyurak: meghosszabbították délvideki tartózkodásuk idejét és csak most tértek haza.

Április 11. A magyar törvényhozás hivatalos ünnepe avatta április tizenegyedikét, az 1848-iki törvények szentesítésének napját és az évfordulót ország-szerzte megüli a hivatalos Magyarország. Városunkban, amár a közélettelre, a vármegyházra, városházra és iskolákra kitéjték a lobogó diszt, szintén csak hivatalos színezete volt az ünnepek. A róm. kath. plébánia templomban hálaadó istentisztelet volt, a melyen részt vettek a helyben székelő hivatalok stb. A szent misét Fejér Gyula apát-plébános celebrálta és a zombori kaszinó dalárda Türrer Vokál miséjét énekelte megragadó művészzel. Betéteket énekeltek Ave Mária Keinestorfer-től: Türr Aladár, Milcsinszky Alajos, a dalárda karmestere által szerzett „Salvum fax Regem“ egyházi dalt énekelte Major József. Keinestorfer „Mária“ énekét pedig Staudacher József és dr. Kneifel István urak adták elő Marschall Béla harmonium kísérete mellett. Mondanunk sem kell, hogy az ének, mint a kíséret magas nívón állott és nagyban hozzájárult az ünnepi szent mise áhitatának fokozásához. — A gör. kel. szerb templomban Kupuszárevits Lyubomir esperes-plébános celebrálta a hálaadó istentiszteletet. Az izraelita imaházban is volt hálaadó ima. Az iskolákban is megünnepezték az emléknapot.

Temetés. Popovits István kulai adótáros oly korán elhunyt leánykáját Ilonkát mult pénteken helyezték örök nyugalomra a zombori sírkertben. Nagy részvét nyilvánult meg s nagyszámú közönség jelent meg a sírkertben megtartott beszentesítésnél és a kegyelet örök jeleinek — koszorúknak egész halmaza borította el sok örömmel és vesztett boldogságnak koporsóját. A vezérszességek megjelentek a városi, pénzügyigazgatósági és adóhivatali tisztikar. A mely gyászba borult család ez uton is kifejezi a koszoruk adományozásáért és a temetésen megjelenteknek hálás köszönetét.

Házistély. A zombori iparoskör, városunk ezen derék társadalmi egyesülete vasárnap este az egylet helyiségeiben családias jellegű házistélyt rendezett, mely valóságos műkedvelői előadásra nótte ki magát. Vertesi Károly, az iparoskör nagyérdemű elnöke, az országos nevű utirajz író konstantinápolyi utazásaiból tartott megkapó, nagyérdemű szép előadást. Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár az előadásra vonatkozó képeket fotografáló géppel mutatta be. Konstantinápoly bemutatása nagyon tetszett. Stempel Ilonka k. a. egy bájos kis leány elragadó naivitással adta elő — az ő egyéniségének megfelelő „Backfisch“ monologot, kedves interpretálását nagy tetszéssel fogadták. Az iparos dalárda egy szép bordalt énekelte igen ügyesen. A fülemile, Arany Janos komikus költeményét Bagócsky András és végül Gruda Pál szavalt egy balladát. Mindketten rászolgáltak a megérdemelt szaporra.

El Németség. A zombori hírek érkezik Szabadkáról. A napokban Zimonyból Szabadkára érkezett vonattal tizenegy kocsiiban hatszáz munkás utazott át a városon Szeghegy, Feketehegy, Kiskér községekből. A munkások Németségbe utaznak, hogy ott munkát keressenek. A szomorú esetről a következőket írja a Szegedi Napló: Vasárnap délután a szeged-rókusi pályaudvaron közel hatszáz sváb földmivelő munkás érkezett Szegedre s még az éjjel tovább utazott Szeged állomásról ki Németségbe, Brandenburg tartományába. A svábok valamennyien Bácskából valók, egy részük Feketehegy, másrésztük Szeghegy községből. Országcsereelő utjukra a hirdett szeghegyi néptanító, Jöckel Henrik bujtogatására keltek, aki — mint egész nyíltan elbeszélte — ma is kiterjedt kivándorlási ügy-nökséget tart főt s a délvideki kivándorlás jelentékeny részét ő közvetíti. Arra a kérdésre, hogy van szivük és lelkük itt hagyni a hazájukat, — svábok azt felelték, hogy Brandenburgban jobb dolguk lesz, aztán, ha lsten megsegíti őket, egy év múlva visszajönnek hazájukba. Tavaly is, meg harmad éve is, mikor hóolvadáskor utnak indította Jöckel a bácskai svábok taborait, azt mondták általánosán, hogy egy év múlva visszajönnek a svábok, de arról szó sem volt, csupán azok tértek haza, akik mindentűket elvesztve, koldusbotra jutottak Németségbe. Valami nagyobb jelentőségű mozgalom rejtőzhetik e feltűnő és megdöbbentő sváb kivándorlásban. A svábok azt mondogatják, mikor azt kérdik tőlük, hogy hova vándorolnak: Megyünk a német császár országába. Ők kimennek a németek közé, a németek pedig, mint a lapok jelentéséből tudva van, bekészülnek az országba. A délvideki német ajku lakosság százával, ezrével megy Németségbe, a berlini nagynémet egyesület pedig jön Magyarországra. Mámoros, vagy világtalan az, aki e két jelenség közt összefüggést nem lát. Az ötszáz sváb kivándorlását fokozottan sajnálatossá teszi, hogy egyidejűleg Torontóban is fokozódik a németajku lakosság kivándorlása. Ugy látszik, ott is Jöckel ur alávaló kezei dolgoznak. Különösen Gyertyamos és Nagy-Jécsa községek lakossága van főkavarva és fényesen szomorú cáfolata annak az állításnak, hogy csak egy évre mennek ki a svábok Németségbe, hogy a gyertyamosi és nagy-jécsai kivándorló svábok a szegedi iskolákból, a gimnáziumokból is ki fogják gyermekeiket venni, hogy magukkal viessék az idegen országba.

Holdfogyatkozás. Április hó 22-én holdfogyatkozás áll be, mely részben nálunk is látható lesz. Az elsőtetetés esti 6 óra 12 percker veszi kezdetét, a teljes fogyatkozás 7 óra 26 percker áll be és 8 óra 52 percker végződik. A holdfogyatkozás látható lesz a Csöndes Óceán nyugati részén is, Ausztráliában, Ázsiában, Európában, Afrikában és az Atlanti Óceán keleti részén. Nálunk a hold 6 óra 50 percker fog feljönni, tehát még a teljes elsőtetetés előtt.

Április 11. O-Kanizsán. A negyvennyolcas törvények szentesítésének napját, április 11-ikét megünnepelte O-Kanizsán a róm. kath. elemi fiu- és leányiskola, a községi fiu és a zárdai polgári leányiskola. Az elemi iskolák úgy, hogy szünetet adtak e napon a tanulóknak, a községi fiu polgári iskolában pedig Kocsis Samu polgáriskolai tanár magyarázta meg a nap jelentőségét.

Eljegyzés. Zsótér József csuroghi tanító eljegyezte Baksa Otília kisasszonyt, Baksa Gergely kalocsai adótáros leányát.

Elveszett fucska. A bács-petrovoszellői előjáróság arról értesít, hogy onnan még mult hó 25-én eltűnt egy alig 9 éves fucska. Neve: Korponai József, szőke, zöldes szemű, a fiu. Ruhája: foltos nadrág, sárgás felöltő és fekete kopottas sapka.

A szabadkai színkerület társulata O-Kanizsán. Folyó évi március havában végleg alakulván a szabadkai színkerület, annak Pesti Ibsz Lajos igazgatása alatt 50 tagból és önálló színházi zenekarból álló színtársulata március 30-án — husvét napján — kezdte meg O-Kanizsán 15 estére tervezett előadásainak sorozatát. O-Kanizsa közönsége ismerkedvén meg először a kerület társulatával, e közönség hivott először véleményét mondani a társulatról. Mondhatjuk, hogy Pesti szerencsés kézzel állította össze a társulatát, mely intelligens, törekvő és kötelességtudó színészekből áll. Három csinos, kintinó hanggal rendelkező, énekelni tudó énekesnő, nagyon jó baritonista és tenorista magasra emelik a társulat színvonalát. Minden szak elsőrangú erővel rendelkezik. A zenekar kiváló és buzgó karnagyának vezetése mellett a kar semmi kívánni valót nem hagy feun. A társulat ily összeállítására, a művészi előadás már az első estén megérdemelt a közönség kicsiny, de lelkes közönségét; a bérletek száma 68-ra emelkedett, az eddig lefolyt 14 előadás alkalmából két estén tömött és tizenegy estén teli ház élvezte az előadást. Az előadott darabok közt, — bár selejtes is akad azok a fővárosi színházak folyton másorán lévő legújabb darabjai. Április 14-én fejezte be a társulat előadásait Kurucz Fővárosi Dávid című történelmi színművel s aztán O-Becsére távozik. Az előadottak alapján a társulatot a kerület minden közönségének melegen ajánljuk.

Ifjúsági bál. A hódásági ifjúság által a napokban rendezett ifjúsági bál teljes sikerrel folyt le. A bálon jelen volt szép leányok névsora a következő: Beck Évi, Beck Rózsa, Czinkler Mariska, Hausz Paula, Korény Vilma, Lang Berta, Lang Mariska, Lescheditzky Mariska, Mayer Irén, Rausch Adrienne, Schneider Erzsébet, Schneider Katica, Schwerc Mariska, Trischler Emma, Willmann Margit, Vissy Irén, Vissy Vilma. A bál alkalmából felléptek: dr. Schendl Emil (Pancsova) 20 kor., Korény Béla, Tripolszky Gábor 2—2 kor., Rausch Ede, dr. Hofbauer Miklós, dr. Scultéty Jenő, ifj. Trischler Ferenc, Treuer Antal (Bács-Almás), Scherk Zoltán (Bács-Almás), Hausz János 1—1 kor., Hausz Ede és Hausz Gyula 40—40 fil., összesen 31 kor. 80 fil. Fogadják a nemeslelkű fellépőket ez uton is a rendezőség halás köszönetét.

Gazdasági Egyesületi közgyűlés. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület évi rendes közgyűlését április 24-én d. e. 9 órakor hivatalos helyiségben (vármegyeház II. emelet, keleti oldal) tartja meg. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Jelentés az egyesület múlt évi működéséről. Pénztárnoki jelentés az egyesület vagyoni állapotáról. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1901. évi számadásokról. Az igazgatóválasztmány kiegészítése. A számvizsgáló bizottság megalakítása a folyó évre. Munkatervezet és költségvetés megállapítása. Belpépés a gazdasági egyesületek országos szövetségébe. Belpépés az országos munkás- és cselédszövetkezeti társaságba. A gazdasági és bázisipari tanfolyamok. Indítványok. — Előző napon pedig választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés az egyesület évi működéséről. Pénztárnoki jelentés az egyesület vagyoni állapotáról. Munkatervezet és költségvetés megállapítása 1902. évre. Jelentés az állattenyésztési alap tárgyában. Jelentés a gazdasági és bázisipar-tanfolyamokról. Tejszövetkezetek szervezése. Huszterés tenyésztés előmozdítása. Baromfitenyésztés terjesztése. Tojástermesztési szövetkezetek alakítása. Kivándorlási okok tárgyalása. Új tagosítási eljárás behozatala. A gazdák és a gyárosok, illetve iparikkermelők közti érintkezés közvetítése. Minisiteri leiratok, társgegyesületek átiratok és közszégek kérelmei. Egyesületi tagok felvétele és törlése. A tagdíjhátralékok iránti intézkedés. Taggyűjtés. Az irnoki teendőik ellátása. Egyesületi közlöny szerkesztése. Folyó ügyek és indítványok.

A 48-as honvédek nyugdíja. A nagy és dicső kornak még élő harcosai mindinkább fogynak. Sorakban már nem a kartács, nem a golyó pusztít, hanem az öreg korral járó gyengeség hozta halál. A nagy idők tanúinak sűrű halandósága arra indította az orsz. 1848/49-iki honvédség-nyugdíj bizottságot, hogy rendelkezésére álló összegből a még élő veteránok napjait megkönnyebítse és őket az anyagi nélkülözésektől órességük idejében megmentse. E végből a miniszterelnökhöz, mint a bizottság elnökéhez kell folyamodniuk az öreg harcosoknak, ki ha beigazolta látja, hogy az illető mint tényleges honvéd szolgált a szabadságharc ideje alatt, — mindenesetre kiutalja a megfelelő nyugdíjat. Tudunkkal több öreg honvéd él városunkban és megyénkben s közöttük olyanok is, kikre ugyancsak ráférne a megérdemelt és jogos nyugdíj, tehát jól tennék ezek, ha igényeiket mielőbb felterjesztenék, mert az orsz. honvéd nyugdíj alap már oly tökélyre szaporodott, hogy a szabadság minden bajnokának biztosítja a járulékat, mit ha életükben fel nem vesznek, a kormány később más célokra fogja fordítani.

Adakozások. A zombori utjemplom részére adakozók névsorát a következőkben közöljük: (Folytatás) Adám Gyula gyűjtése: Konkoly József 20 kor., Vértesi Károly, Szalay Károly, Gráf Nikáz 10—10 kor., özv. Adám Fülöp 6 kor., Frank Mihály, Tóth István, Adám Gyula 4—4 kor., Trencsényi Károly, Szalay Ferenc, Horváth József 3—3 kor., özv. Rozani Ferenccé, Veszelyszky Ferenc, Balásné, Szekár Viktória, Pekánovits Sándorné, Rajkovits Nikola, Balás János, Markovits József, Nebl Antal 2—2 kor., dr. Hável József, Náray Vilmosné, Kandler Jánosné, Vranja Andorné, Fischer Nándor, Fichtl Irma, Mátys Aranka, Littvay Albert, Daraszny Antal 1—1 kor., Stefkó Lajosné 60 fil., Maison József, Ozvald Odrý Mária, Szalay Imre 40—40 fil. — Mándics János gyűjtése: Brkits István, Dorotits István, Galusz Alajos 2—2 kor., Verbovszky Simon, Szabados György, Hackenshoffer Mihály 1—1 kor., Guzsván János 20 fil. (Folyt. köv.)

Sértéshuszkivétel. A földmívelési miniszter berlini gazdasági szaktudósítónk jelentése alapján arról értesíti vármegyei gazdasági egyesületünket, hogy első minőségű sertéshúst a német piacra szállítani, nem fizeti ki magát, mely Kőbányán és Bécsben is jól értékesíthető. Legjobban értékesíthető a német piacra az öreg nehéz sertések sok szalonnával, melyek leginkább zsirnyerés kedvéért vásároltatnak, miután ez a munkásnépnek a kenyérhez használt vajjal pótolja. Igen nagy gond fordítandó azonban a minél szebb és tisztább feldolgozásra, minthogy Németországban hozzá vannak szokva

az angol fajtákhoz hasonló szép tiszta fehér bőrt sertésekhez. A magyar sertések kereslete egyébként igen élénk és nemcsak a belső piacokon a lelt sertések iránt, hanem a határállomásokon élő sertések után is nagy az érdeklődés. Mindenesetre igyekezni kell a magyar sertéshuszkivétel jobb szétágaztatni, mivel különben a huskereskedelem főgözpontján Berlinben áru megtorlódás állhatna be és ezzel az árak is lenyomódnának.

Kutba dobott csecsemő. Zentáról írják: A napokban a zentai tiszaparton levő nagy kuthoz vezette lovait itatás végett egyik tiszaparti gazda. Amint a vedret felhuzta, abban egy zsákdarabban takart csecsemőt pillantott meg. Rögtön bejelentette az esetet a rendőrségnek, mire Madari főkapitány és Lendvai orvos a helyszínre mentek. Az orvos megállapította, hogy a fiú magzat mint egy 5 hónapos lehetett. Kivitték az alsóvárosi temető hullaházába, a bűnös anyát pedig érelyesen nyomozza a rendőrség.

A husvétii piros tojások eredete. Aelius Lam pridius történetirő beszéli, hogy Marcus Aurelius római császár születése napján a fejedelem anyjának egyik tyukja oly tojást tojt, melynek bájja tele volt veres pettyekkel. A fejedelemnek meglepte e ritkaság s azonnal sietett annak jelentőségét egy birneves jóstól megkérdezni. Ez megvizsgálván a tojást, azt felelte, hogy az új-szülött gyermek egykor császár lesz. Az anya, hogy üldözésnek ki ne tegye, megőrizte a tojást 224 ik évig, a midőn Marcus Aurelius császárnak kiáltott ki. Ez időtől kezdve a rómaiak szokásba vették egymásnak szerencsekívánat jeléül különböző színre festett tojást nyújtani át. A keresztények e szokást megszentelték s abhoz nagy jelentőséget kötöttek. Ugyanis ily tojásokat osztván ki maguk közt, egymásnak kölcsönösen királyságot kívántak, hogy t. i. hajlamaikon diadalmaskodjanak s a Jézus példája szerint a világ és bűn fölött szent életük által diadalmaskodjanak. A husvétii tojásoknak tehát célja volt: azoknak, kiknek adatik, emlékeztetnie hozni, hogy mint Marcus Aurelius, az uralkodásra hivattak s arra magukat attól az időponttól előkészítsék.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1902. évi április hó 19-én, szombaton délelőtt 9 órakor a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés.
2. A m. kir. belügyminiszter rendelete, melylyel a pénztárak egyenlítésére vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyja.
3. A m. kir. belügyminiszter rendelete az építkezési szabályrendelet módosított 27. §-ának jóváhagyása tárgyában.
4. A m. kir. belügyminiszter leirata a régi lak-tanyák megvétele iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
5. A m. kir. belügyminiszter rendelete a heti vásárok berendezése tárgyában új határozathozatala iránt.
6. A m. kir. vallas- és közoktatásiügyi miniszter rendelete a Falcione-féle ösztöndíjak adományozása tárgyában.
7. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter intézvénye a szegedi kir. iparfelügyelőség egy műszaki közszégek ki nem rendelhetése tárgyában.
8. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter körrendelete a törvényhatósági távbeszélő hálózat jókárban tartásának biztosítása tárgyában.
9. A m. kir. földmívelésügyi miniszter leirata a mezőrendőri szolgálatot teljesítő egyéneknek az országos gazdasági munkás- és cselédszövetkezési pénztárba leendő beírása iránt.
10. A m. kir. földmívelésügyi miniszter rendelete a helyhatósági állatorvosi állás betöltése iránt.
11. Horánszky Nándor m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak értesítése kinevezetéséről.
12. Latinovits Pál főispán urnak átirata, melylyel értesíti a törvényhatósági bizottságot, hogy az elhalálozás következtében megtrésedett szabadkai állami anyakönyvi felügyelői állásra Berzeviczy Gyula eddigi lugosi anyakönyvi felügyelő nevezetett ki.
13. A városi közigazgatási bizottságnak 1901. évi jelentése.
14. A városi tanács jelentése a polgármesteri értekezleten leendő részvétel tárgyában.
15. Péter András kupuszina lakos kérvénye a felhagyott kupuszina utterület eladása iránt.
16. Posch Albert kérvénye a vásártéri állomásnál felállítandó vendéglő helyiség céljaira terület átengedése iránt.
17. Falcione Gusztáv zombori lakos kérvénye a Falcione Gyula féle alapítványi házban bérbé birt fizet-helyiség bérletének 6 évre leendő meghosszabbítása iránt.
18. Udvarhely vármegye közönségének átirata az 1883. évi 44. t. c. 50. §-ának részbeni módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratuk pártolása iránt.
19. Szeged szab. kir. város közönségének átirata a vidéki színezet segélyezése iránt intézett feliratuk pártolása tárgyában.
20. Heves vármegye közönségének átirata az 1867. V. és 1715. XLIX. törvények törlése és Kossuth Lajos, valamint az 1848/49-iki honvédek érdemeinek törvénybe iktatása iránt a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt.
21. Nagyvárad közönségének átirata az önálló vámtartlet létesítése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt.
22. Győr szab. kir. város közönségének megkeresése a tudóvész elleni védekezés tárgyában.
23. A Miasszonyunkról nevezett iskolának kérvénye terükre irt birtokváltozást illeték elengedése iránt.
24. A Paphazy-féle leánykiházasítási segélyek adományozása.
25. Dr. Nikolits György kérelme az általa fizetett telefondíjak megtérítése iránt.
26. A városi tanács előterjesztése új toronyórák felállítására iránt.
27. A városi tanács jelentése a folyó évi jégzútk-séglet beszerzése tárgyában.
28. A városi tanács jelentése az ártézi kút fúrás eredménye, valamint a fizetendő összegek mikénti fedezése tárgyában.
29. A városi tanács előterjesztése a fogyasztási adóptételeknek az új bérlő kezeihez leendő megtérítése iránt.

30. A városi tanács jelentése a kövezetvám szedése vonatkozó engedélyokirat megújítása tárgyában.
31. A csonoplai műnt kiépítése tárgyában kötendő szerződést Bács-Bodrogh vármegye közönsége megküldi.
32. A városi felső kereskedelmi iskola tanári karának fizetése és szolgálati viszonyainak rendezése.
33. A róm. kath. iskolaszék betérjeszti az elemi iskolák fenntartásáról szerkesztett 1901. évi zárszámadásokat.
34. Heinz Kálmán városi főszámvéző kérvénye 6 heti szabadságidő megadása és segélyben leendő részvételére iránt.
35. Lugumerszky Mladen városi adótitst kérvénye fizetési előleg iránt.
36. Konyovits Pál városi adótitst kérvénye fizetési előleg iránt.
37. Aradszky György városi iktató kérvénye fizetési előleg iránt.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának az évi I. sz. rendes évnegyed közgyűlése folyó évi április hó 22-ik napján s a szükséges képezt a következő napon, mindenkor reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni a következő tárgysorozattal:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közügyek állapotáról.
2. Belügyminiszteri leirat az 1901. évi házipénztári megtakarítások terhére megszavazott jutalmak és segélyek iránt hozott törvényhatósági határozat tárgyában.
3. Földmívelésügyi miniszteri leirat az erdőkezelési alap vagyónak hovatfordítása iránt és ennek kapcsában a vármegye alispánjának előterjesztése.
4. Belügyminiszteri leirat az ebadó évi jövedelmének mikénti felhasználása iránt.
5. Kereskedelemügyi miniszteri leirat az 1899. és 1900. évi megyei közúti számadások jóváhagyása iránt.
6. A földmívelésügyi miniszter ur rendelete a szarvas-marha, sertés és juhtenyésztési szabályrendelete jóváhagyása tárgyában.
7. Kereskedelemügyi miniszteri intézvény az ipar-felügyelői kirendeltség tárgyában.
8. Horánszky Nándor leirata kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése alkalmából.
9. Udvarhely megye közönségének átirata az 1883. évi 44. t. c. 50. §-nak részbeni módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett kérvényének pártolása iránt.
10. Ung vármegye közönségének átirata az iskolába járó tanköteles gyermekektől tanítói nyugdíjra szedett 30 fillér összeg szedésének végleges beszüntetése tárgyában hozott határozata és feliratának pártolása iránt.
11. Ugyanannak átirata a közadók behajtásáról szóló 1883. XLIX. t. c. 54., 55. és 56. §§-nak módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt.
12. Heves vármegye közönségének átirata Rákóczy, Tökölly és Bercsényi diffamálását kimondó törvények törlése, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása és szobrának mellobbi felállítás, valamint az 1848/49-es honvédek érdemeinek törvénybe iktatása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt.
13. Alispáni előterjesztés Zenta rendezett tanácsú városnál megejtendő városi képviselő választás iránt.
14. Alispáni előterjesztés a dögteterekről és gypmester-ségről alkotott szabályrendet tárgyában.
15. Alispáni előterjesztés a palánkai új kikötőhöz vezető töltés utnak a törvényhatósági utak hálózatába leendő felvétele tárgyában.
16. Alispáni előterjesztés a vármegyei gazdasági egyesületnek adandó állandó segély tárgyában.
17. Alispáni előterjesztés a járási II.-od irnoki állások állandó jelleggel való szervezése és az erre szükséges költségek mikénti fedezése tárgyában.
18. Alispáni előterjesztés a Sztójits Vladimir terlén vezetett 30 korona fizetes előleg hátralék leírása iránt.
19. Alispáni jelentés a megyebizottsági tag választások tárgyában.
20. Alispáni jelentés a nyugdíjkezelő választmányi tagok választása tárgyában.
21. A nyugdíjkezelő választmány határozata özvegy Horváth Mihályné nyugdíja iránt.
22. Ugyanannak határozata Deák Zsigmond nyugdíja tárgyában.
23. Vármegyei közegészségügyi bizottság jelentése Bács-Madarason felállítandó önálló gyógyszertár tárgyában.
24. Az ifj. báró Rudich József ösztöndíjalapítványi bizottság 1902. évi február hó 25-én tartott ülésének jegyzőkönyve és az abba felvett határozatok.
25. A báró Vojnits István életnagyságu arcképének beszerzésével megbízott bizottság levele az arckép megrendelése iránt.
26. A volt tiszai koronai kerület ügyének rendezésével törvényhatóságilag megbízott bizottság elnökének, dr. Molnár Károly várm. tb. főügyésznek jelentése az ezen ügy végleges rendezését célzó intézkedések megtétele iránt.
27. A vármegyei történelmi társulat kérvénye segélyezés iránt.
28. A vármegye alispánjának előterjesztése, melylyel a közszeg szegényalpok állapotáról szóló 1900. évi kimutatást bemutatja.
29. A kolozsvári közszeg közigazgatási tanfolyam-hallgatók önképző köre és segélyegyletének kérelem-levele anyagi támogatás iránt.
30. A magyar mérnök- és építészegylet kérelme Vásárhelyi Pál emlékére emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás tárgyában.
31. A nagypéteki református társaság közszeg levele a céljaira gyűjtött adományért.
32. Michler Boldizsár közs. közigazgatási tanfolyam-hallgató kérelme anyagi támogatás iránt.
33. Bayer Mátys csavolyi lakos kérvénye Csavoly községben felállítandó hordóhitelesítési hivatal engedélyezésére iránt.
34. Nyugdíjazás folytán trésedésbe jött apatini főszolgabíró s ennek betöltésével netán megtűrlő egyéb állások választás utján való betöltése.
35. A közigazgatási bizottságnál trésedésben levő tag állások választás utján való betöltése.
36. A központi választmánynál trésedésben levő tag állások választás utján való betöltése.

37. Az állandó állások választás.
38. Az igazoló.
39. Az állandó levő tag állás vá.
40. A gazdasági állások választás.
41. Az egészség-utján való betölt.
42. A vármegye desbe jött tag al.
43. A vármegye tag állás választ.
44. Bördő Istvá ejtett képviselői é.
45. Kuthy Lajos testületének nyugd.
46. Kis János város képviselőtes tagadó határozata.
47. Futó Ferenc közszegének a Lan-gyalogut tárgyában.
48. Ifj. Roth Ad közszeg határozata, keresztil vezető hi.
49. Plavna köz megengedése tárgy beadott felebezés.
50. Ugyanannak hovatfordítása tárgy által beadott felebe.
51. Bajsa közszeg deputátuma tárgyában.
52. Bács Bukin tartozó istálló és fe-zata és ez ellen K.
53. Latinovits K. körorvos választás-za ellen.
54. Turfitt Ferenc előljárók napidija.
55. Horváth Fe közszegnek a fog választása ellen.
56. Fenyvesi Pál földadó külömböz-zata ellen.
57. Lederer Adol közszegnek a libaleg ellen.
58. Dr. Hollánc nek a közszeg őr- hozott határozata el.
59. Dr. Wagner közszegnek ugyanaz-za ellen.
60. Mayer László közszegnek óvodá ep-rozata ellen.
61. Nikolits End helyettesjegyző díj-za ellen.
62. Fenyvesi Pal új közszeg építés-za ellen.
63. Nagel Gyula nek egy hidmérleg-za ellen.
64. Krsztousity M közszegnek az Arp-á tárgyában hozott h-
65. A titeli rétké-ként mutatkozó 400-
66. Ujverbasz köz-alkalmazása tárgy-
67. Mohol közsz- Ignác közszeg adó-ber hátralekainak l-
69. Zenta r. t. hányási és köburk-za ellen.
70. Zenta r. t. v. vedmü kiépítésére fogadása, és az e tárgyában.
71. Ada közszeg utcéljára kisajátít- betáblázott közszeg-za.
72. Jankovác k. h. é. vasutra meg-módosítása tárgyá-
73. Bajsa közszeg- felmérése és törzsk-za.
74. B. Martonos h- nek kiütése és hat-
75. Apatio közsz- képező „szontai sz-területnek az urbere-mében.
76. Wengring Já- való felmentése és k-
77. Galusz Antal- vényre kezdij irán-
78. Bács-Petrovics János közszeg végre-
79. O-Futtak köz- jognak szabad kéz-za.
80. Bács Petrovics- menyek átvétele tárg-
81. Titeli begyko- közszeg rendtartás ta-
82. Bács-Martono- vágohidon eszközöl- alkotott szabályrend-
83. Kovil Szent-It- tározata a körrállor-
84. Obecse határo- tárgyában.
85. B.-Földvár hat- emelése tárgyában.
86. Veprovác hat- tárgyában.
87. Veprovác hat- tárgyában.
88. Na.-Militics ha- zése iránt.

37. Az állandó választmányban tisedésben levő tag állások választás utján való betöltése.
38. Az igazoló választmányba egy tag választása.
39. Az állandó bíráló választmányban tisedésben levő tag állás választás utján való betöltése.
40. A gazdasági választmányba tisedésben levő tag állások választás utján való betöltése.
41. Az egészségügyi bizottságba egy tag állás választás utján való betöltése.
42. A vármegyei mezőgazdasági bizottságban tisedésbe jött tag állásnak választás utján való betöltése.
43. A vármegyei nyugdíjkezelő választmányba egy tag állás választás utján való betöltése.
44. Berdó István és társai felebbezése az Adán meg-ejtett könyvelői és 2 irnoki választás ellen.
45. Kuthy Lajos felebbezése Zenta város képviselő-testületének nyugdíjigénye tárgyában hozott határozata ellen.
46. Kis János volt mértékhibesítő felebbezése Zenta város képviselőtestületének fizetésének kiadását megtagadó határozata ellen.
47. Futó Ferenc ó-keéri lakosnak felebbezése O-keér községének a Lang József-fele telken keresztül vonuló gyalogút tárgyában.
48. Ifj. Roth András és társainak felebbezése Kucura község határozata ellen, lecsapoló társulati csatornán keresztül vezető hid építése tárgyában.
49. Plávna község határozata a kurtapasztorokodás megengedése tárgyában s ez ellen Kugler Béla által beadott felebbezés.
50. Ugyanannak határozata a vadászati bérjövdelem hovaforrása tárgyában s ez ellen Kugler Béla és társa által beadott felebbezés.
51. Bajsa község határozata a róm. kath. plébános deputátuma tárgyában s nevezettnek ez elleni felebbezése.
52. Bács Bukin községnek a róm. kath. plébánia lakhoz tartozó istálló és felszer tatarozását megtagadó határozata és ez ellen Keszler Mátyas által beadott felebbezés.
53. Latinovits Géza felebbezése a bikity-borsódi köröros választása ellen.
54. Turfitt Ferenc felebbezése O-Becse községnek az előjárók napidija tárgyában hozott határozata ellen.
55. Horváth Ferenc felebbezése Bács-Petrovoszellő községnek a fogyasztási adópénztárnok és ellenőr választása ellen.
56. Fenyvesi Pal felebbezése Kis-Hegyes községnek a földadó különbözet megtérítése tárgyában hozott határozata ellen.
57. Lederer Adolf és társa felebbezése B-Martonos községnek a libalegeltetés tárgyában hozott határozata ellen.
58. Dr. Holländer Dávid felebbezése B.Kula községnek a községi orvos ingyenes fuvarozása tárgyában hozott határozata ellen.
59. Dr. Wagner Frigyes felebbezése Uj-Verbász községnek ugyanazon tárgy határozata ellen.
60. Mayer László és társainak felebbezése Tovarisoa községnek óvoda építlet vétele tárgyában hozott határozata ellen.
61. Nikolits Endre felebbezése Csurogh községnek helyettesjegyzői díjak tárgyában hozott határozata ellen.
62. Fenyvesi Pal felebbezése Kis-Hegyes községnek új község ház építése tárgyában hozott határozata ellen.
63. Nagel Gyula és társai felebbezése Bajmok községnek egy bűdmérleg vásárlása tárgyában hozott határozata ellen.
64. Krsztovits Mladen és társai felebbezése O-Becse községnek az Arpad liget melletti terület bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.
65. A titeli rétkezelő bizottság határozata a felesleg-ként mutatózó 400000 korona felosztása tárgyában.
66. Ujverbász község határozata ideiglenes munkaerő alkalmazása tárgyában.
67. Mohol község képviselőtestületének Manheim Ignác községi adóját leiró határozata.
68. Bogyán község határozata Naszity Tanaszia regale-bér hátralékainak leírása tárgyában.
69. Zenta r. t. város határozata a partvédmű kő-hányási és kőburkolati munkálatok biztosítása tárgyában.
70. Zenta r. t. városának határozata a tiszai part-vegmű kiépítésére vonatkozó árlejtési feltételeknek elfogadása, és az építési költségekre kölcsön felvétele tárgyában.
71. Ada község határozata Egész István örökösétől utcajaira kisajátítandó ingatlanra mint mellék jelzálagra betáblázott községi követelésnek törülhetése tárgyában.
72. Jankovác község határozata a halas-rigyicai h. é. vasutra megszavazott hozzájárulás feltételeinek módosítása tárgyában.
73. Bajsa község határozata a községi utak kijelölése, felmérése és törzkönyvezése érdemében.
74. B-Martonos község határozata a Körös-ér medrének kitűzése és határainak megállapítása érdemében.
75. Apatin község határozata a község tulajdonát képező „szöntai sziget” elnevezésén 311.948 [] ölnyi területnek az urbéresek részére leendő átengedése érdemében.
76. Wengring János megyei utkaparónak állásától való felmentése és kegydíjban való részesítése iránt.
77. Galusz Antal volt vármegyei utkaparónak kérvénye kegydíj iránt.
78. Bács-Petrovoszellő község határozata Molnár János községi végrehajtó megjutalmazása tárgyában.
79. O-Futtak község határozata a községi vadászati jognak szabad kézből való bérbeadása tárgyában.
80. Bács Petrovoszellő községnek a postai értékkülde-mények átvétele tárgyában hozott határozata.
81. Titeli hegyközségi közgyűlés határozata a hegy-község rendtartás tárgyában.
82. Bács-Martonos község képviselőtestületének a vágóhidon eszközölt öles után fizetendő díjak tárgyában alkotott szabályrendelete.
83. Kovil Szent-Iván község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási díjai tárgyában.
84. Obecse határozata a csendőrlaktanya átalakítása tárgyában.
85. B-Földvár határozata a kisbírók fizetésének fel-emelése tárgyában.
86. Veprovác határozata az urbíri térkép beszerzése tárgyában.
87. Veprovác határozata a gazdasági tanítók díjai tárgyában.
88. Ns.-Militics határozata az árvtári tartozás rendezése iránt.

89. Petrovoszellő határozata új tanítói állás szervezése és egy tanterem építése iránt.
90. Ada határozata a nagyvendéglő bérbeadása iránt.
91. B-Vaskut határozata egy rendőri állás megszint-tetése tárgyában.
92. Mohol határozata dr. Raffay János ügyvéd díjai tárgyában.
93. Zsabylya határozata a 100.000 koronás kölcsön lejáratí idejének megváltoztatása folytán felmerült költségek tárgyában.
94. Veprovác határozata a diszlövész-egylet segélye-zése iránt.
95. O Kanizsa határozata Dulosy Ede jutalmazása tár-gyában.
96. O Kanizsa határozata mérlegek vásárlása tár-gyában.
97. O-Kanizsa határozata a községi irnok szabadsága és egy napidijas felfogadása iránt.
98. Sándor község határozata a fogyasztási adók kezelése tárgyában.
99. Titel határozata Balog János és társai törlési ügyében.
100. Kiszács határozata az elfogatos felfogadása tár-gyában.
101. Csurogh határozata a jegyzői lakspéruz tár-gyában.
102. B-Madaras határozata a végrehajtási díjak hova-fordítása iránt.
103. O Sztapár határozata a felekezeten kívül állók segélyezése iránt.
104. O-Kanizsa határozata a szegényház fentartási költségei tárgyában.
105. Mohol határozata peresített kamatok elengedése tárgyában.
106. O-Becse határozata ingatlan vásárlás tárgyában.
107. Csurogh határozata legelőrűtelet bérlete iránt.
108. O Kanizsa határozata a zárdaszentelési ünne-p-segek költségei tárgyában.
109. O Kanizsa határozata püspök fogadtatási költsé-gek tárgyában.
110. Káty határozata a nagybecskerekeli közíg. tanfo-lyam segélyegyletének segélyezése iránt.
111. Goszpodince határozata Peinov Dusan segélye-zése iránt.
112. Goszpodince határozata a községi pénztárnok tiszteletdíja tárgyában.
113. Káty határozata állami iskola szervezése iránt.
114. Rigyica határozata az orvos fizetésének feleme-lése iránt.
115. Mohol határozata a bélyegárus segélyezése tár-gyában.
116. Szilbás határozata a tűzoltó testület segélyezése tárgyában.
117. Uj-Verbász határozata egy szolgál állás szerve-zése iránt.
118. Felső-Kovil határozata Petrovics Milos törlési engedélye iránt.
119. Tiszakálmánfalva határozata az izraelita temető tulajdonjoga tárgyában.
120. Gombos határozata Sörfőző István törlési enge-délye iránt.
121. Felső-Kovil határozata Miok Krszta tartozásának leírása iránt.
122. Felső-Kovil határozata ingatlan csere tárgyában.
123. Zsabylya határozata ügyvédi költségek előlegezése iránt.
124. Csataalja határozata a jegyzői lak tatarozása iránt.
125. B-Madaras határozata az előjárók kártalanítása iránt.
126. Szeghegy határozata kölcsön felvétele iránt.
127. Prigl.-Szt-Iván határozata az előjárók jutalma-zása iránt.
128. Prigl.-Szt-Iván határozata a diszlövész-egylet segélyezése iránt.
129. B-Keresztur határozata a temető ör fizetése tár-gyában.
130. Mohol határozata a földadó különbözet kiegyen-lítése tárgyában.
131. O Kanizsa határozata özv. Leibnitz Antalné juta-léka tárgyában.
132. Ada határozata Istenes Antal és neje törlési enge-délye iránt.
133. O-Kanizsa határozata ideiglenes kölcsön felvétele iránt.
134. Ada határozata Petrovác Ferenc tartozásának törlése tárgyában.
135. Tovarisoa határozata a fogyasztási adó ellen-örök jutalmazása iránt.
136. Obrovác határozata a kisbírók fizetésének fel-emelése tárgyában.
137. B-Madaras határozata a fogyasztási adó keze-lési jutalék hovaforrása tárgyában.
138. Mosorin határozata Jurisin Emil törlési engedélye tárgyában.
139. Ada határozata Stein Lipót tartozásának törlése tárgyában.
140. Plávna határozata a regále tőke hovaforrítása tárgyában.
141. Mélykut határozata a zárda-építlet többlet költsé-gei tárgyában.
142. O Kanizsa határozata napidijas alkalmazása iránt.
143. Rigyica határozata a kisbírók fizetésének javi-tása tárgyában.
144. B-Földvár határozata a hidjavítási költségek tárgyában.
145. Rigyica határozata a halászbérlő kártalanítása tárgyában.
146. Vajszka határozata ingatlan csere tárgyában.
147. B-Földvár határozata a borfogyasztási adó le-szállítása tárgyában.
148. Bajsa határozata a községi bíró fizetésének fel-emelése iránt.
149. N.-Palánka határozata a járda építés tárgyában.
150. Bogyán határozata a kisbíró díjai tárgyában.
151. Sándor határozata egy díjnak alkalmazása iránt.
152. B-Martonos határozata 6000 kor. kölcsön iránt.
153. F-Kovil határozata Sztójadinov Márkó tartozása tárgyában.
154. Sándor határozata a vádlási haszonbérllő kártala-nítása iránt.
155. Uj-Szivac határozata a jegyző jutalmazása tár-gyában.

156. N.-Palánka határozata Bachmann Etel tanítónó pótléka iránt.
157. Zsabylya határozata Opits Lyubomir segélyezése iránt.
158. Zsabylya határozata Draconszky Sándor és társa segélyezése iránt.
159. B.-Almás határozata Kaplarovits Jakab törlési engedélye iránt.
160. Gombos határozata a fogyasztási adó jutaléka felosztása tárgyában.
161. Glozsán határozata a betétszerkesztők járandó-ságai tárgyában.
162. Ada határozata a gödrök eladásának feltételei tárgyában.
163. Kis-Hegyes határozata téglalegetés tárgyában.
164. O-Morovica határozata Pap Imre törlési enge-délye iránt.
165. Mohol határozata a jegyző jutalmazása tárgyában.
166. Csonopla határozata Pastrovits István törlési ügyében.
167. Bogyán határozata ház hely eladása tárgyában.
168. Apatin határozata az irnok-végrehajtói fizetés tárgyában.
169. Titel határozata Kozárev Száva törlési enge-délye iránt.
170. Petrovác határozata szegényház építése tár-gyában.
171. Uj-Palánka határozata a nagykorcsma építlet eladása.
172. Gyurgyevő határozata a képzési és nevelési alap kamatai tárgyában.
173. Csataalja határozata a rendőrség létszámának leszállítása tárgyában.
174. Zsabylya határozata a betétszerkesztők járandó-ságai tárgyában.
175. Zsabylya határozata Andrits Ancsa segélyezése iránt.
176. Titel határozata az orvosi lak melléképítletei fel-építése iránt.
177. Temerin határozata a tanítói nyugdíjárnulékok fizetése tárgyában.
178. Petrovoszellő határozata tűzoltói segélyalap léte-sítése iránt.
179. Parabuly határozata az árvtári hiány fedezése tárgyában.
180. Temerin község 1902. évi pótköltségvetése.
181. Gaisin Tamás közigazgatási tanfolyam hallgató kérvénye segély iránt.
182. Özv. Csinecsák Benedekné kérvénye kegydíj iránt.
183. O-Becse határozata Nagy István napidijának fel-emelése tárgyában.
184. B-Petrovoszellő határozata a szegedi sütketnák intézetébe alapító tagul történt belépése iránt.
185. Jankovác határozata Schöffler József segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában.
186. Mohol határozata 8000 koronás kölcsön felvétele tárgyában.
187. O Kanizsa határozata a polgári leányiskola tan-dija tárgyában.
188. R.-Militics pótszabályrendelete az előjárók fize-tésének felemelése tárgyában.
189. A zombori kir. ügyészség kérelme az általa használt és a vármegye tulajdonát képező építleten szándékolt átalakítások engedélyezése iránt.
190. A községjegyzői nyugdíjkezelő választmány ja-vaslata Hirman Miklós rémi jegyző nyugdíjaztatása iránt.
191. Ugyanannak javaslata Brezsovszky Vazul begecsi jegyző azon kérvénye tárgyában, melyben előző szol-gálatai éveinek betudása iránt kérelmez.
192. A kiküldött bizottság jelentése a megyei házi-pénztár és az abban kezelt alapok kezelésének meg-vizsgálása iránt és a vonatkozólag felvett rovincsolási jegyzőkönyv.
193. Ugyanannak jelentése a megyei árvapénztár meg-vizsgálása iránt.
194. A vármegyei házipénztár és az abban kezelt alapok 1901. évi zárszámadásai.
195. Paschkesz Lipót szablyai járási irnok kérvénye fizetés felemelése iránt.
196. Pacsér község képviselőtestületének határozata 5407 kor. 80 fil. kölcsön felvétele iránt.
197. O Morovica község képviselőtestületének hatá-rozata a községi közlekedési és közutakról készitendő törzkönyv körül felmerült költségek tárgyában.
198. O-Sztapár község képviselőtestületének határo-zata Kanurits Szimonak és Vaszónak adandó törlési engedély iránt.
199. Mosorin község képviselőtestületének határozata Pavlovits Milévának adandó törlési engedély iránt.
200. Ugyanazon község képviselőtestületének határo-zata az oitani volt tiszti lakást képező építlet iránt.
201. Mohol község képviselőtestületének határozata özv. Stein Adolfné kegydíjainak megvonása tárgyában.
202. Kucura, Veprovác, Torzsa, Pacsér, Kis Hegyes és Bács-Feketehegy községek határozatai az illető járási főszolgabírói hivatalok részére beszerzett írógép költsé-geinek megszavazása tárgyában.
203. Szilbás község képviselőtestületének határozata behajthatlan követeléseinek leírása tárgyában.
204. Gyulafalva község hasonló határozata.
205. Petrovoszellő község hasonló határozata.
206. O-Szivac község hasonló határozata.
207. O Kanizsa község hasonló határozata.
208. Tiszakálmánfalva község hasonló határozata.
209. Felső-Kovil község képviselőtestületének hatá-rozata a Laczkovics Józsefet terhelő 114 kor. 44 fillér marasztalási összegnek leírása iránt.
210. Német-Palánka község 1901. évi, Bodrogh-Monostorszeg 1902. évi köznti költségvetése.
211. Apatin 1898. és 1899. évi fogyasztási adó alap számadása, Glozsán 1900. évi közmunka alap számadása.
212. Nádaly 1892. Petrovoszellő, Gákova és Tovarisoa 1899. Bács-Keresztur O-Szivac, Sándor, Kiszács, Gákova, Déronya, Torzsa és Bács-Szt.-Tamás községek 1900. évi közpénztári számadásai.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

1021. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben leköszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk. Felhívjuk pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi május hó 1-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezők figyelembe vételét nem fogjuk.

Ezen állás javadalmazása bavi utólagos részletekben felveendő évi 600 korona. Rubázatot az illető sajátjából tartozik beszerezni, míg a fegyverzet felszerelést a község adja.

Bajmokon, 1902. évi április hó 10. én.

Lichtneckert, **Schön Tamás,**
jegyző. 3-1 bírő.

667. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községben lemondás folytán megüresedett lovasrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk. Ezen állás javadalmazása évi 600 korona fizetés és 200 korona lótarthatási átalány, mely a községi pénztárból bavi utólagos részletekben fizetetik ki.

A rendőri felszerelést a község adja, a rubázatot ellenben a megválasztandó saját költségén szerzi be. Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 26-ig** ide nyújtsák be.

Cservenkán, 1902. évi április hó 9. én.

Az elüljáróság.

840. szám
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Csataalja községben leköszönés folytán üresedésbe jött irnok végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetünk. Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 30-ig** alulírott főszolgabíróhoz nyújtsák be.

Az irnok-végrehajtó fizetése évi 600 korona.

Baján, 1902. évi április hó 8. án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságától.

1522. szám.
kig. 1902.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy Karácson Gyula kir. tanácsos alispán kérelme folytán — az általa az ada-pádei kompoz vezető és kiépítendő törvényhatósági ut céljaira Ada község határában szükséges az adai telekkönyvi 3030. számú betétben 5061—5062/a telekkönyvi és 3044., 3045., 3046., 3047. és 3048. kataszteri helyrajzi szám alatt elfekvő, Egész Viktor, Egész Klára, Egész Kalmán s Egész Lóric telekkönyvi, — valamint részben Bakos József és neje Samu Erzebetnek telekkönyvön kívüli tulajdonát képező ingatlanokra nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által f. é. március hó 3-án 12930/I. 1902. szám alatt kibocsájtott intézvényével a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást — az idézett törvény alapján — Ada községében a községhezánál **f. évi április hó 28-án (hétfő) délelőtt 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Ada községhezánál a hivatalos órák alatt f. évi április hó 13-tól 27-ik (vasárnap) napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogását jegyzőkönyvbe vetetni. Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés vagy a felszólalásnak elmulasztása az idézett törvény 36. § ban körülírt jogi következményvel jár.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 1902. évi április hó 5-én tartott üléséből.

Főispán mint a közig. bizottság elnöke helyett:

Karácson Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

1419. szám.
kig. 1902.

Hirdetmény.

Bács-Szenttamás községben bavi utólagos részletekben felveendő évi 480 korona fizetéssel és 200 korona lótarthatási átalánnyal javadalmazott rendőri állás üresedett meg.

Az ezen állást elnyerni óhajtozó sajátkezűleg irt és a rendőri szervezési szabályrendelet követelményeinek megfelelően felszerelt kérvényüket **e hó végéig** ezen község elüljáróságánál nyújtsák be. A később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogjuk.

Bács-Szenttamáson, 1902. évi április hó 12-én.

Ivanits Isidor, **Dungyerszky,**
jegyző. bírő.

Eladó

9 darab 2 éves és 2 darab 3 éves magyar faju, fehér tenyészbika a rasztinai uradalmi intézőségénél. — Posta, vasut és távirda állomás Gákova. 3-2

255. szám.
kig. 1902.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Felső-Kovil község képviselőtestületének 7/1900. közgyűlési számú határozata folytán felkértek az okleveles mérnök urak, miszerint az alább leirt munkálatokra vonatkozó versenyajánlataikat alulírott községi elüljáróságnál **1902. évi május hó 10-ikéig** nyújtsák be.

A munkálat minősége, feltételek és a vállalkozó köteleiségei:

Vállalkozó mérnök köteles Felső-Kovil község határában levő 30 kilométeren felüli községi és közlekedési közutakról — a tényleges állapot és a községnél levő tagosítási és kataszteri térképek alapján — az utak határait kitűzni, helyszíni felvételt eszközölni és azokról az 1890. évi I. t. c. és Bács-Bodrogh vármegye 610/kgy. 1897. számú megyei szabályrendelet rendelkezéseinek pontos betartásával a törzskönyveket és térképeket 2-2 példányban elkészíteni.

Fenti művelet 1902. évi november hó 30-ig a község elüljáróságának átadandó.

A felvételi alapvonalakhoz, valamint az ut irányja és a határszélei kijelöléséhez szükséges köveket (kilométerenként 3-3 drb), léceket és egyáltalában a faanyagot a község adja és ezeket átszállíttatja, ellenkezőleg fuvarokról és napszamosokról a vállalkozó mérnök gondoskodni köteles.

Mérnöki munkadíj a községi pénztárból következő arányban lesz kifizetve: 30% a külső munkák befejezése után, továbbá 40% a munkálat elkészítése és a községnek történt átadásakor, végre az utolsó 30% a munkálat törvényhatósági sikeres hitelesítése után. Ha a munkálatra az átadástól számítva 6 hónap alatt a törvényhatóság részéről észrevétel nem történik, vagy hitelesítést nem eszközöltetne, vállalkozó a hátralékos díj kifizetésére igényt tarthat.

Amennyiben vállalkozó a munkálatot határidőre el nem készítené, vagy a hitelesítés alkalmával a munkálaton hiányok tapasztaltnának, vagy pótlások rendelkezésére el, vállalkozó mérnök köteles a hiányokat záros határidő alatt elkészíteni, ellenkező esetben a község jogosítva van a munkálatot vállalkozó mérnök terhére elkészíttetni, illetve helyesbíteni.

Tett ajánlatok a községi képviselőtestületnek előterjesztetni fognak, amely jogosítva van a munka teljesítésével bármely ajánlatot elfogadni és e miatt az eljuttatott ajánlatot tevők kártérítési igényt nem támaszhatnak.

Kelt Felső Kovilon, 1902. évi április hó 10. én.

Bajazetov Zsvikó,
jegyző.

Kikás Cvetkó,
bíró.

KÉRT-LAKK
legkiválóbb mázó-szer pulva padló számrára.
Szegfaleán
padló-viasz „Gloria”
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számrára.
Fehér „Glasur”-fénymaz
legkiválóbb mázó-szer pulva padló számrára.
I doboz ára 90 fillér.
I kis palack ára 40 fillér.
Mindenkör kaphatók: 8-4
Weidinger S. és Zs. cégénél Zomborban.

405. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bogyán községben üresedésben levő s havi utólagos részletekben élvezendő 480 korona évi javadalmazással egybekötött gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk; felhívjuk pályázni óhajtozókat, hogy életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat és előéletüket, valamint magyar honpolgárságukat és testi alkalmatosságukat igazoló okmányukkal felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 25-ig** alulírott körjegyzőnél annál inkább beadják, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fogjuk.

Vajszka, 1902. évi április hó 4. én.

Hiel Lipót,
körjegyző.

3-3

284. szám.
kig. 1902.

Arlejtési hirdetmény.

Karavukova község róm. kath. plébániához tartozó istálló egészen újonan felépítendő lévén, ezen építési munkálat biztosítása céljából az árlejtés **folyo hó 22-ik napjának d. e. 9 órájára** Karavukova községhezához kitűzetik. Felhívjuk mindazokat, kik ezen 1674 kor. 50 fillérrel előirányzott építési munkálatot elvállalni óhajtozók, hogy a kitűzött napon tartandó szóbeli versenytárgyaláson jelenjenek meg.

A jóváhagyott terv és költségvetés Karavukova község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

Karavukova, 1902. évi április hó 3. án.

Rumbach Mihály, **Nettinger József,**
jegyző. 3-3 bírő.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

15304. szám.
alisp. 1902.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyo évi április hó 30-ik napján (szerda) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meg-hívattak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
A bács-zsalya-túli törvényhatósági közút ó-sóóvé-6-kéri 36-120-42-137 km. közötti szakaszának kavicsos műntá leendő kiépítése.

Előirányzott költség 187,768 kor. 16 fill., letendő biztosíték 18,770 kor. Befizetési határidő a munkálatadás napjától számított 36 hét. Az általános és részletes feltételeken kívül mint feltétel kikötetik meg, hogy vállalkozó részéről a munkálatoknál a megyei környékbeli keresetre szoruló lakosság lesz első sorban alkalmazandó.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egyéni és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — egy számmal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és nevértékű terjedő árlejtés szerint számított elfogadható értékű papirokban okvetlenül csatolandó és **folyo évi április hó 29-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Az írásos ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő a vállalatára vonatkozó részletes feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzott okmányokat tökéletesen ismeri.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és a mennyiben ezt elmulasztják, — úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok ugy andók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bantápnéz összege világosan feljegyzendő, megjegyezve, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előirt kelleket bármely tekintetben nemkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vételét nem fogjuk.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítési hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1902. évi április hó 5-én.

Karácson Gyula,

kir. tanácsos, alispán.

2-1

1198. szám.
kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Piros község képviselőtestületének 8/1902. közgy. számú határozata folytán a község határában levő községi (közútló) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítésére — és pedig az 1890. évi I. t. c., valamint a 610/közy. ex 1897. számú vármegyei szabályrendelet 3. §-ában foglaltak szoros betartása mellett — ezennel pályázat hirdettetik.

Ennélfogva felkértek mindazon okleveles mérnök urak, hogy a kérdéses szakmunkára vonatkozó ajánlataikat **folyo évi április hó 30-ig** a községi elüljárósághoz benyújtani sziveskedjenek.

Piroson, 1902. évi április hó 7-én.

Zsigmond Gyula, **Bancsi Mihály,**
jegyző. 2-2 bírő.

12. szám.
II. oszt. 1902.

KIHÍRDETÉS.

A szántovai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Wagner Ferenc, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) tojáskereskedő segéd, lakóhelye Eszék (felsőváros), születési helye Bezdán, ideje 1876. évi szeptember hó 12-ik napja s aki Wagner Ferenc és neje született Traxler Rozália bezdáni lakosok fia.

2. Boschán Etelka, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása izraelita, állása (foglalkozása) kereskedő családtagja, lakóhelye Szántova, születési helye Béreg, ideje 1875. évi szeptember hó 25-ik napja s aki Boschán Adolf és néhai neje született Paschsz Julianna leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívattak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi elüljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentésk be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Szántován, Bezdánban és a „Bácska” című hetilapban.

Kelt Szántován, 1902. évi március hó 28. napján.

Odry Andor,
anyakönyvvezető.

2345. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Parabuty községben leköszönés folytán megüresedett a 720 korona évi, havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetünk és felhívom ezen állást elnyerni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1902. évi április hó 25-éig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogjuk. Német nyelvbeni jártasság megkívánatik.

Hódsághon, 1902. évi április hó 4-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3-3

zámu
égből
bából,
május
sután
ételek
abad-
ajt
társaság
letve
2-1
tmánya
itaonica
hó 1-től
ak.
egyedét
bérletre
etők az
lis hó
ntandók
nap dél-
ségében
-én.
itaonica
A magyar királyi állam-
vasutak téli menetrendje.

Női divatterem.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy az eddig is előnyösen ismert **női konfekció-készítő műtermemet**, megrendelőim buzdítására,

női ruha divatteremmé

alakítottam át. A midőn erről a m. tisztelt hölgyközönséget értesítem, becses figyelmüket divattermemre bátorodom felhívni, egyben megjegyzem, hogy továbbra is **női konfekciókat** is készítek.

Vidéki megrendeléseknél mérték- és próbavétel végett készséggel kimegyek.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőim teljes megelégedését kiérdemeljem.

A m. tisztelt hölgyközönség b. megrendeléseit kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MARKOVITS IMRE,

női konfekció és ruhakészítő.

12-7 Lakás: Deák Ferenc-körút (Körz.)

2418. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény mérnöki munkálatra.

Bács-Gyurgyevó község községi és közdülő utai a vármegye törvényhatósági bizottságának 610/1897. kgy. szám alatt alkotott szabályrendelete irányelvei szerint elkészíttetni és törzskönyveztetni elhatározatván, felkértek mindazon okleveles mérnök urak, akik eme munkálatok elkészítését elvállalni óhajtják, miszerint erre vonatkozó ajánlataikat költségvetéseik kapcsán **follyó évi április hó végéig** Gyurgyevó község elüljáróságánál benyújtani sziveskedjenek.

Bács-Gyurgyevón, 1902. évi április hó 1-én.

3-2

Az elüljáróság.

Rác György

Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula (Bácsmegeye), jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtiszta, Rupestris Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökeres fásoltvány, sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző. Gyümölcsfák, alma- és körtevadonok, utszéli fák és

MACLURA AURENTIACA

a legjobb és legellentállóbb élő kerítés, végre

Gleditsia élősvény.

Árjegyzéket kívánatra küld az

10-10

INTEZŐSÉG.

Legfinomabb

Cuba

Jamaika

Gyöngy

Mocca

Arany Jáva

1 kilo 4 korona.

Santos

Santos gyöngy

1 kilo 2 korona 80 fillér.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

Vidékre postán szállítva 1 kilo 16 fillérrel drágább.

25-23

Tavaszi újdonságok.

PÁRISI ÁRÚHÁZ

Zomborban, (korzó) a nagytőzsde mellett.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

a legdivatosabb tavaszi újdonságok

megérkeztek:

angol és francia női kelmék,

BATISZTOK ÚJ DISZEK

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

Teljes tisztelettel

Tuna Gusztáv.

10-9

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

842. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Sztanisics községben tisedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket — melyben az előirt minősítésen kívül a német nyelvnek szóbeli bírása is igazoltassék — **follyó évi április hó 20-ikáig** ezen elüljáróságához nyújtsák be

Sztanisics, 1902. évi március hó 31-én.

3-3

Az elüljáróság.

620. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

O-Palánka község elüljárósága által az tisedésben levő rendőrvetési és 3 gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik. A rendőrvetési állás 600 korona, a gyalogrendőri állások 400 korona javadalmazással vannak egybekötve; a ruházatot és felszerelést a község adja. Pályázni óhajtok felhívtnak, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket **follyó hó 25-ig** annál is inkább küldjék be O-Palánka község elüljáróságához, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

O-Palánka, 1902. évi április hó 2-án.

Sikár,

jegyző.

Popovits,

biró.

2-2

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlják nagy készletüket 6' és 2⁰⁰ hosszú igen szép minőségű **hasított és gömbölyű tölgyfa szőlőkarókból** jutányos árak mellett, ugyszintén 5' és 6' hosszú lucfenyő szőlőkaróikat minden mennyiségben

10-3

ERNST JÁNOS és ROTH

fakereskedők UJVIDÉKEN.

GOMBOS NANDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos

10-4

ZOMBOR. (Bácska.)

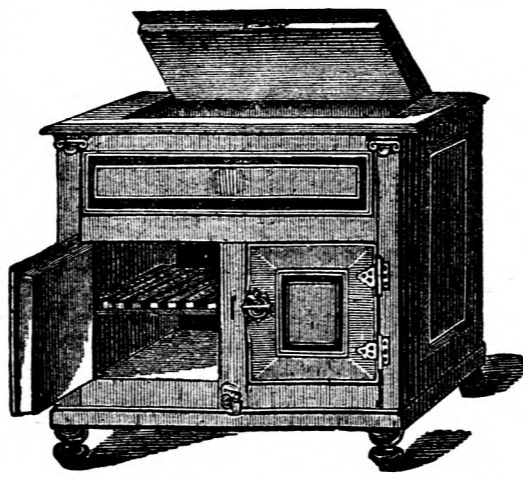
Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben,

(vendéglők, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádokban

és **konyhafelszerelésekben**

Minden e szakmába vágó és rajzszerűt bármilynemű bádogárúk elkészíttetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Zombor. Bittarmann Nándor és fia kőny- és könyvendéséből.

Egész év
Fél évre
Negyed é

A lap az
küldemény
nek, anyagi
nosza:

Egyes szám

Kivádo

A mikor
kezdtek helye
bevinni lengye
ezek különféle
metek figyelme
táns németek f
mi bácskai deré
munkabírását
tanulták megis
család költözöt
nagyon sok ar
illetve kenyer
Teleky grófok
gazdaságában s
gony mily hasz
bácskai svábun
tak is ezekből
Németországba
nem nálunk na
gényesség, a mu
emberek közöt
mon és ezrivel
része nem is k
lévén, egy kis
vissza hazájuk
Ebből a s
rosszalni vagy
kintve az anyag
is hasznára vált
nek, mert vilá
és ami fő, meg
nagyobb keres
a legjobb, szö
szeretni!

Igaz ugyan
mást is, magá
elsajátított, es
de ezeket hana
maga is szivese
haza elég munk
Az amerikai
dolog, hogy ala
mert káros az

A „BA

Bár ne

Bár ne

Most n

Áldás

Bár ak

De a s

A kul

Ott til

Ötször

Van fel

Miattok

Egyne

De ne

A pénz

Gyorsv

Bár hog

Házam

Este re

Taboro

Az tres

Vágya

Szabó,

Ha jó

Tttrelm

Aprópe